

ZAKON

O IZVRŠNOM POSTUPKU

("Sl. glasnik RS", br. 125/2004)

Deo prvi

OSNOVNE ODREDBE

Sadržina zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave (u daljem tekstu: postupak izvršenja) i sprovode obezbeđenje potraživanja (postupak obezbeđenja), ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Ovim zakonom uređuje se i postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarivanje privatnopravnih potraživanja na osnovu strane izvršne isprave.

Pokretanje postupka

Član 2

Postupak izvršenja i postupak obezbeđenja pokreću se na predlog izvršnog poverioca.

Postupci iz stava 1. ovog člana pokreću se i po službenoj dužnosti kada je to zakonom određeno.

Nadležnost

Član 3

Izvršenje i obezbeđenje određuje i sprovodi sud.

Izvršenje i obezbeđenje sprovodi sud na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište, odnosno sedište, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Sastav suda

Član 4

Izvršni postupak u prvom stepenu vodi i odluke donosi sudija pojedinac, a u drugom stepenu veće od troje sudija.

Sudijskom pomoćniku se, po ovlašćenju sudije, može poveriti preduzimanje određenih radnji, ako to zakonom nije isključeno.

Hitnost u postupanju

Član 5

U postupku izvršenja i obezbeđenja sud je dužan da postupa hitno.

O predlogu za izvršenje sud je dužan da odluči u roku od tri dana od dana podnošenja predloga. Ako se predlog za izvršenje zasniva na stranoj izvršnoj ispravi koja nije prethodno priznata od strane domaćeg suda, sud je dužan da odluči o predlogu za izvršenje u roku od 30 dana od dana njegovog podnošenja.

Rokovi koje određuje sud za preduzimanje određenih radnji ne mogu biti duži od tri dana, osim ako ovim zakonom nije drugačije predviđeno.

Stranka koja neopravdano nije preduzela radnju u roku koji je određen zakonom ili koji je odredio sud, gubi pravo na preduzimanje te radnje.

Postupanje protivno odredbama st. 1. i 2. ovog člana smatra se nesavesnim i nestručnim postupanjem sudije, u smislu odredaba Zakona o sudijama.

Redosled postupanja i redosled namirenja

Član 6

Sud je dužan da predmete uzima u rad redom kako ih je primio, osim ako priroda potraživanja ili posebne okolnosti zahtevaju da se postupi drugačije.

Više izvršnih poverilaca koji ostvaruju svoja novčana potraživanja prema istom izvršnom dužniku i na istom predmetu izvršenja, namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se iz tog predmeta namire, osim u slučajevima u kojima je zakonom drugačije određeno.

Ako se u slučaju iz stava 2. ovog člana istovremeno vodi izvršni postupak i pred drugim državnim organom na osnovu propisa o prednosti izvršenja pred određenim organom sud će prekinuti izvršni postupak.

Načelo formalnog legaliteta

Član 7

Kad su ispunjeni uslovi za donošenje rešenja o izvršenju i za sprovođenje izvršenja, sud je dužan da donese rešenje o izvršenju i preduzima radnje sprovođenja izvršenja.

Obim izvršenja i obezbeđenja

Član 8

Sud određuje izvršenje odnosno obezbeđenje onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u izvršnom predlogu, odnosno predlogu za obezbeđenje.

Ako je predloženo više sredstava ili više predmeta izvršenja odnosno obezbeđenja, sud može, po službenoj dužnosti ili na predlog stranke, ograničiti izvršenje odnosno obezbeđenje, samo na neke od tih sredstava, odnosno predmeta, ako su dovoljni za namirenje ili obezbeđenje potraživanja.

Izvršenje se sprovodi u obimu određenom u rešenju o izvršenju.

Sud može, na predlog izvršnog poverioca odnosno izvršnog dužnika, u skladu sa ovim zakonom, odrediti drugo sredstvo izvršenja, odnosno obezbeđenja, umesto onoga koje je predloženo.

Izvršenje radi namirenja novčanog potraživanja ili radi obezbeđenja takvog potraživanja, odrediće se i sprovesti u obimu koji je potreban za namirenje odnosno obezbeđenje tog potraživanja.

Predlog iz stava 2. ovog člana stranke mogu staviti u roku od tri dana od dana prijema rešenja o izvršenju, a predlog iz stava 4. ovog člana, do otpočinjanja sprovođenja izvršenja.

Odluke

Član 9

Odluke u izvršnom postupku sud donosi u obliku rešenja ili zaključka.

Zaključkom se izdaje nalog sudskom izvršiocu, drugom zaposlenom u sudu ili drugom licu za sprovođenje pojedinih radnji i odlučuje o pitanjima upravljanja postupkom.

Dostavljanje

Član 10

Na dostavljanje u izvršnom postupku shodno se primenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izuzeće

Član 11

U pogledu zahteva za izuzeće primenjivaće se odredbe Zakona o parničnom postupku.

Zahtev za izuzeće može se podneti najkasnije do isteka roka za podnošenje pravnog leka na rešenje o izvršenju.

Pravni lekovi

Član 12

Pravni lekovi u postupku izvršenja i obezbeđenja su žalba i prigovor.

Protiv rešenja donetog u prvom stepenu može se izjaviti žalba, osim ako je ovim zakonom propisano da žalba nije dozvoljena.

Protiv rešenja o izvršenju donetog na osnovu verodostojne isprave i protiv rešenja o izvršenju donetog u skraćenom postupku, može se izjaviti prigovor.

Žalba i prigovor mogu se izjaviti u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Protiv pravosnažnog rešenja donesenog u postupku izvršenja i obezbeđenja nisu dozvoljeni revizija ni ponavljanje postupka.

Protiv zaključka nije dozvoljen pravni lek.

Žalba

Član 13

Rešenje o izvršenju izvršni dužnik može pobijati žalbom, osim rešenja o izvršenju donetog na osnovu verodostojne isprave i rešenja o izvršenju donetog u skraćenom postupku, koja se mogu pobijati prigovorom.

Rešenje o izvršenju izvršni poverilac može pobijati u delu koji se odnosi na troškove izvršenja.

Rešenje kojim je odbijen predlog za izvršenje izvršni poverilac može pobijati žalbom.

Na rešenje doneseno u sprovođenju izvršenja može se izjaviti žalba, osim ako je ovim zakonom propisano da žalba nije dozvoljena.

Nadležnost za odlučivanje o žalbi

Član 14

O žalbi odlučuje drugostepeni sud, osim u slučaju iz člana 19. st. 1. i 2. ovog zakona.

Razlozi za žalbu

Član 15

Žalba protiv rešenja o izvršenju može se izjaviti iz razloga koji sprečavaju izvršenje, a naročito:

- 1) ako sud koji je doneo rešenje o izvršenju nije nadležan;
- 2) ako isprava na osnovu koje je određeno izvršenje nema svojstvo izvršne isprave;
- 3) ako odluka na osnovu koje je doneseno rešenje o izvršenju nije izvršna;
- 4) ako je odluka na osnovu koje je doneseno rešenje o izvršenju ukinuta, poništena ili preinačena;
- 5) ako je poravnanje na osnovu kog je doneseno rešenje o izvršenju stavljeno van snage;
- 6) ako nije protekao rok za namirenje potraživanja ili ako nije nastupio uslov koji je određen poravnanjem;
- 7) ako je izvršenje određeno na stvarima, novčanom potraživanju i drugim pravima koji su izuzeti od izvršenja, odnosno na kojima je mogućnost izvršenja ograničena;

8) ako je potraživanje prestalo na osnovu činjenice koja je nastupila posle izvršnosti odluke ili pre toga, ali u vreme kad izvršni dužnik to nije mogao da istakne u postupku iz kog potiče izvršna isprava, odnosno ako je potraživanje prestalo na osnovu činjenice koja je nastupila posle zaključenog poravnanja;

9) ako je izvršni poverilac odložio ispunjenje obaveze za vreme koje još nije isteklo;

10) ako je protekao rok u kome se po zakonu može predložiti izvršenje;

11) ako potraživanje nije prešlo na izvršnog poverioca, odnosno ako obaveza nije prešla na izvršnog dužnika.

Gubitak prava na naknadno dostavljanje dokaza

Član 16

Izvršni dužnik je dužan da sve razloge pobijanja iznese u žalbi i sve dokaze na kojima se žalba zasniva priloži uz žalbu a u slučaju da to ne učini gubi pravo da naknadno dostavi dokaze u žalbenom postupku.

Žalba po isteku roka

Član 17

Izuzetno, iz razloga predviđenih u članu 15. tački 8) ovog zakona izvršni dužnik može izjaviti žalbu protiv rešenja o izvršenju i po isteku roka za žalbu, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno.

Odgovor na žalbu

Član 18

Žalba protiv rešenja o izvršenju dostavlja se izvršnom poveriocu.

Izvršni poverilac može u roku od tri dana od dana dostavljanja žalbe da podnese odgovor na žalbu.

Po prijemu odgovora na žalbu ili po isteku roka za odgovor prvostepeni sud će, ako to oceni potrebnim, zakazati ročište za raspravljanje o žalbi.

Obustava izvršenja po žalbi izvršnog dužnika protiv rešenja o izvršenju

Član 19

Prvostepeni sud može, ako oceni da je osnovana, žalbu izvršnog dužnika izjavljenu protiv rešenja o izvršenju u roku, usvojiti, ukinuti rešenje o izvršenju, obustaviti izvršenje u celini ili delimično i ukinuti sprovedene radnje.

Na isti način prvostepeni sud može da postupi i povodom žalbe izjavljene po isteku roka, u smislu člana 17. ovog zakona.

Na rešenje doneto u smislu st. 1. i 2. ovog člana može se izjaviti žalba drugostepenom sudu.

Ako prvostepeni sud ne odluči da sam rešava o žalbi, dostaviće je na rešavanje drugostepenom sudu.

Razlozi za odbacivanje žalbe i za ustupanje predmeta nadležnom sudu

Član 20

Prvostepeni sud će rešenjem odbaciti neblagovremenu, nepotpunu ili nedozvoljenu žalbu.

Prvostepeni sud će po žalbi izjavljenoj iz razloga nenadležnosti, ako oceni da je osnovana, staviti van snage svoje rešenje, ukinuti sprovedene radnje i ustupiti predlog za izvršenje nadležnom sudu.

Postupak povodom prigovora protiv rešenja o izvršenju na osnovu verodostojne isprave

Član 21

Ako se rešenje o izvršenju na osnovu verodostojne isprave pobija u celini ili samo u delu kojim je određeno izvršenje, sud kome je prigovor podnesen, staviće van snage rešenje o izvršenju u delu kojim je određeno izvršenje i ukinuće sprovedene radnje, a postupak će nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga, a ako za to nije mesno nadležan, dostaviće predmet mesno nadležnom sudu.

Ako se rešenje o izvršenju pobija samo u delu kojim je određen način izvršenja, dalji postupak nastaviće se kao postupak po žalbi protiv rešenja o izvršenju donesenog na osnovu izvršne isprave.

Ako se prigovor iz stava 2. ovog člana usvoji, deo rešenja o izvršenju kojim je određeno izvršenje ima svojstvo izvršne isprave na osnovu koje se može tražiti izvršenje na drugom sredstvu.

Prigovor protiv rešenja o izvršenju mora biti obrazložen.

Vraćanje u pređašnje stanje

Član 22

Vraćanje u pređašnje stanje u izvršnom postupku dozvoljeno je samo zbog propuštanja roka za prigovor protiv rešenja o izvršenju, ili propuštanja roka za žalbu.

Prigovor trećeg lica

Član 23

Lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima pravo koje sprečava izvršenje, može sve do okončanja izvršnog postupka izjaviti prigovor prvostepenom sudu, kojim traži da se izvršenje na tom predmetu proglasi nedopuštenim.

Sud će prigovor dostaviti poveriocu i pozvati ga da se u roku od tri dana od dana dostavljanja izjasni.

Sud će rešenjem odbaciti prigovor ako treće lice ne učini verovatnim da u pogledu predmeta izvršenja ima pravo koje sprečava izvršenje.

Sud može tokom celog postupka treće lice, čije pravo oceni verovatnim, a koje je izvršni poverilac osporio ili se o njemu nije izjasnio, rešenjem uputiti da u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja protiv izvršnog poverioca pokrene parnični postupak radi proglašenja da je izvršenje na tom predmetu nedopustivo.

Izvršni dužnik koji osporava pravo trećem licu može biti obuhvaćen tužbom iz stava 4. ovog člana.

Protiv rešenja iz stava 4. ovog člana ne može se izjaviti žalba.

Podnošenje prigovora iz stava 1. ovog člana ne sprečava dalje sprovođenje izvršenja.

Pokretanje parničnog postupka bez upućivanja suda

Član 24

Lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima pravo koje sprečava izvršenje može sve do okončanja izvršnog postupka, i bez upućivanja suda iz člana 23. stav 4. ovog zakona, da protiv poverioca pokrene parnični postupak, radi nedopustivosti izvršenja na tom predmetu.

Izvršni dužnik koji osporava pravo trećem licu može biti obuhvaćen tužbom.

Pokretanje postupka iz stava 1. ovog člana ne sprečava dalje sprovođenje izvršenja.

Izvršenje strane izvršne isprave

Član 25

Ako izvršni poverilac predlog za izvršenje zasniva na stranoj izvršnoj ispravi, mora je priložiti u originalu ili overenom prepisu, prevedenu na jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu, zajedno sa dokazom o njenoj pravosnažnosti, odnosno izvršnosti, po pravu zemlje čija je izvršna isprava u pitanju.

Strana izvršna isprava koja je prethodno priznata pred domaćim sudom u skladu sa zakonom, izvršava se na isti način i u istom postupku kao i domaća izvršna isprava.

Izvršni poverilac može pokrenuti postupak izvršenja pred nadležnim sudom u Republici Srbiji i na osnovu strane izvršne isprave koja nije prethodno priznata pred domaćim sudom. Ako je predlog za izvršenje podnet na osnovu strane izvršne isprave koja nije priznata, o priznanju te isprave sud odlučuje kao o prethodnom pitanju.

U postupku odlučivanja o izvršenju na osnovu strane izvršne isprave koja nije prethodno priznata pred domaćim sudom, sud koji sprovodi izvršenje razmatra one zakonske smetnje za priznanje o kojima se vodi računa po službenoj dužnosti.

U pravnom leku protiv rešenja o izvršenju koje je doneto u postupku za izvršenje strane izvršne isprave koja nije prethodno priznata od strane domaćeg suda mogu se isticati i drugi zakonom propisani razlozi za nepriznavanje strane izvršne isprave.

Izvršenje na imovini strane države

Član 26

Na imovini strane države i međunarodnih organizacija koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije, ne može se odrediti izvršenje odnosno obezbeđenje bez prethodne pismene saglasnosti nadležnog organa, osim ako je strana država ili međunarodna organizacija izričito pristala na izvršenje odnosno obezbeđenje.

Primena odredaba Zakona o parničnom postupku

Član 27

U postupku izvršenja i obezbeđenja shodno se primenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije određeno.

Značenje pojedinih reči i izraza

Član 28

Reči i izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) "potraživanje" označava pravo izvršnog poverioca na naplatu novčanog iznosa ili na neko drugo davanje, činjenje ili trpljenje;
- 2) "izvršni poverilac" označava lice čije se potraživanje ostvaruje u postupku izvršenja i obezbeđenja;
- 3) "izvršni dužnik" označava lice prema kome se ostvaruje potraživanje u postupku izvršenja i obezbeđenja;
- 4) "stranka" označava izvršnog poverioca odnosno izvršnog dužnika;
- 5) "učesnik" označava lice koje u postupku izvršenja ili obezbeđenja ostvaruje neko svoje pravo ili pravni interes, a nije stranka u postupku;
- 6) "rešenje o izvršenju" označava rešenje kojim je u celini ili delimično usvojen predlog za izvršenje;
- 7) "sudski izvršitelj" označava zaposlenog u sudu koji neposredno preduzima pojedine radnje izvršenja ili obezbeđenja;
- 8) "zemljoradnik" označava lice kome je poljoprivredna proizvodnja pretežni izvor prihoda;
- 9) "javna knjiga" označava katastar nepokretnosti ili druge javne knjige odnosno registar određen zakonom za evidenciju ili upis prava na nepokretnostima, akcijama i drugim sredstvima izvršenja;
- 10) "predbeležba" označava vrstu upisa u javne knjige kojima se uslovno stiču, prenose ili prestaju prava na nepokretnostima ili na drugim predmetima izvršenja;
- 11) "hartija od vrednosti" označava pismeni ili elektronski zapis na kome postoji pravo ili u kome je sadržano pravo na kome se sprovodi izvršenje ili obezbeđenje;

12) "akcija" je hartija od vrednosti koja je upisana u Registar hartija od vrednosti na kojoj se sprovodi izvršenje odnosno obezbeđenje;

13) "izjava o imovini" je izjava koju, pod pretnjom krivične odgovornosti, daje izvršni dužnik pred sudom ili drugim nadležnim organom, a koja sadrži spisak celokupne imovine izvršnog dužnika, uključujući i njegova potraživanja, kao i potvrdu o tome da su podaci o njegovoj imovini potpuni i tačni.

Deo drugi

ZAJEDNIČKE ODREDBE O POSTUPKU IZVRŠENJA

Glava prva

OSNOVNA PRAVILA

Osnove za određivanje izvršenja

Član 29

Sud određuje izvršenje samo na osnovu izvršne ili verodostojne isprave, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izvršne isprave

Član 30

Izvršne isprave su:

- 1) izvršna odluka suda i izvršno sudsko poravnanje,
- 2) izvršna odluka donesena u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
- 3) druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.

Odluka i poravnanje

Član 31

Sudskom odlukom, u smislu ovog zakona, smatra se presuda, rešenje, kao i druga odluka donesena u postupku pred sudom, arbitražom i Sudom časti Privredne komore, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno pred sudom, arbitražom ili Sudom časti Privredne komore.

Odlukom u upravnom postupku, u smislu ovog zakona, smatra se rešenje ili zaključak koji su u upravnom postupku doneli organi, službe ili pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, a upravnim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u upravnom postupku.

Izvršnost odluke

Član 32

Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja, izvršna je ako je postala pravnosnažna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje. Rok za dobrovoljno ispunjenje teče od dana dostavljanja odluke izvršnom dužniku, a završava se protekom poslednjeg dana roka određenog sudskom odlukom, ako zakonom nije drugačije određeno.

Sudska odluka kojom je naloženo trpljenje ili nečinjenje izvršna je kad postane pravnosnažna, osim ako je u izvršnoj ispravi određen rok za usklađivanje ponašanja izvršnog dužnika s tom obavezom.

Odluka donesena u upravnom postupku izvršna je ako je postala izvršna po pravilima kojima se uređuje taj postupak.

Na osnovu odluke koja je u jednom delu postala izvršna izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj deo.

Izvršenje će se odrediti i na osnovu sudske odluke koja nije postala pravnosnažna ili odluke donesene u upravnom postupku koja nije postala konačna, ako je zakonom propisano da žalba ne zadržava izvršenje.

Izvršnost poravnanja

Član 33

Sudsko poravnanje i poravnanje zaključeno u upravnom postupku izvršno je ako je potraživanje iz poravnanja dospelo.

Dospelost potraživanja dokazuje se zapisnikom o poravnanju, javnom ispravom ili po zakonu overenom ispravom.

Dospelost koja se ne može dokazati na način određen stavom 2. ovog člana dokazuje se pravosnažnom odnosno konačnom odlukom donesenom u parničnom postupku ili u upravnom postupku kojom se utvrđuje dospelost.

Na osnovu poravnanja koje je postalo izvršno u jednom delu, izvršenje se može odrediti samo u tom delu.

Podobnost izvršne isprave za izvršenje

Član 34

Izvršna isprava je podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni izvršni poverilac i izvršni dužnik, kao i predmet, vrsta, obim i vreme ispunjenja obaveze.

Ako u odluci kao izvršnoj ispravi nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje obaveze, taj rok se određuje rešenjem o izvršenju.

Određivanje i naplata zatezne kamate

Član 35

Ako je posle donošenja izvršne isprave došlo do promene u visini stope zatezne kamate, sud će, na predlog izvršnog poverioca ili izvršnog dužnika, rešenjem o izvršenju odrediti naplatu zatezne kamate po izmenjenoj stopi.

Ako su u izvršnoj ispravi određeni troškovi postupka, sud će na predlog izvršnog poverioca rešenjem odrediti naplatu zatezne kamate na iznos dosuđenih troškova po propisanoj stopi, od dana donošenja izvršne isprave do dana naplate.

Verodostojna isprava

Član 36

Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja određuje se i na osnovu verodostojne isprave.

Verodostojna isprava u smislu ovog zakona je:

- 1) menica i ček sa protestom i povratnim računom, ako je to potrebno za zasnivanje potraživanja;
- 2) obveznica i druga hartija od vrednosti izdata u seriji koje imaocu daju pravo na isplatu nominalne vrednosti;
- 3) faktura (račun);
- 4) izvodi iz poslovnih knjiga za cenu komunalnih usluga, isporuku vode, toplotne energije, odvoz smeća i slične usluge;
- 5) javna isprava koja konstituiše izvršivu novčanu obavezu, osim stranih javnih isprava;
- 6) bankarska garancija;
- 7) akreditiv;
- 8) overena izjava izvršnog dužnika koja ovlašćuje izvršnog poverioca na prenos novčanih sredstava.

Fakturom (računom) se smatra i obračun kamate.

Verodostojna isprava je podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni izvršni poverilac i izvršni dužnik, predmet, vrsta, obim i vreme ispunjenja obaveze.

Kad se iz verodostojne isprave ne vidi dospelost potraživanja, izvršenje se određuje ako je izvršni poverilac podneo pismenu izjavu da je potraživanje dospelo i označio dan dospelosti.

Kada verodostojna isprava predstavlja i sredstvo plaćanja, na zahtev izvršnog poverioca provešće se skraćeni postupak izvršenja.

Prenos i prelaz potraživanja ili obaveze

Član 37

Izvršenje se određuje i na predlog i u korist lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao izvršni poverilac, ako ono javnom ili po zakonu overenom ispravom dokaže da je potraživanje na njega preneseno ili da je na njega na drugi način prešlo, a ako to nije moguće, prenos ili prelaz potraživanja dokazuje se pravosnažnom odnosno konačnom odlukom donesenom u parničnom, odnosno upravnom i prekršajnom postupku.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje i u slučaju izvršenja protiv lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao dužnik.

Uslovna i uzajamna obaveza

Član 38

Izvršenje koje zavisi od prethodnog ispunjenja neke obaveze izvršnog poverioca ili od nastupanja nekog uslova, određuje se ako izvršni poverilac javnom ili po zakonu overenom ispravom dokaže da je obavezu ispunio odnosno da je uslov nastupio.

Ispunjenje obaveze odnosno nastupanje uslova dokazuje se pravosnažnom, odnosno konačnom odlukom donesenom u parničnom, upravnom, odnosno prekršajnom postupku, ako izvršni poverilac nije u mogućnosti da to dokaže na način određen u stavu 1. ovog člana.

Ako je izvršni dužnik po izvršnoj ispravi dužan da ispuní obavezu uz uslov da se istovremeno ispuní obaveza prema njemu, sud će odrediti izvršenje ako izvršni poverilac podnese dokaz da je obezbedio ispunjenje svoje obaveze.

Smatra se da je izvršni poverilac obezbedio ispunjenje svoje obaveze u smislu stava 3. ovog člana ako je predmet obaveze položio kod suda ili u istom cilju postupio na drugi pogodan način.

Izvršni poverilac koji tvrdi da je svoju obavezu već ispunio treba to da dokaže na način predviđen st. 1. i 2. ovog člana.

Alternativna obaveza po izboru izvršnog dužnika

Član 39

Ako izvršni dužnik po izvršnoj ispravi ima pravo da bira između više predmeta svoje obaveze, izvršni poverilac je dužan da u predlogu za izvršenje naznači predmet kojim obaveza treba da bude ispunjena.

Fakultativna ovlašćenja izvršnog dužnika

Član 40

Izvršni dužnik prema kome je izrečena nenovčana obaveza, uz pravo da se od ispunjenja te obaveze može osloboditi plaćanjem određenog novčanog iznosa određenog u izvršnoj ispravi, može taj iznos da plati sve dok izvršni poverilac nije ni delimično primio ispunjenje obaveze.

Podnesci i ročišta

Član 41

U izvršnom postupku sud postupa na osnovu podnesaka i drugih pismena.

Sud održava ročište kada je to ovim zakonom određeno i ako smatra da je održavanje ročišta celishodno.

Sud će van ročišta saslušati stranku i učesnika u postupku ako je to predviđeno ovim zakonom ili nalazi da je to potrebno za razjašnjenja pojedinih pitanja ili izjašnjenja o nekom predlogu stranke.

Izostanak jedne ili obeju stranaka kao i učesnika sa ročišta ili njihovo neodazivanje pozivu suda radi saslušanja ne sprečava sud da dalje postupa.

Sredstva i predmeti izvršenja

Član 42

Sredstva izvršenja su izvršne radnje kojima se po zakonu potraživanje prinudno ostvaruje.

Sredstva izvršenja radi ostvarenja novčanog potraživanja su: prodaja pokretnih stvari, prodaja nepokretnosti, prenos novčanog potraživanja, prenos potraživanja za predaju pokretnih stvari ili nepokretnosti, unovčenje drugih imovinskih prava, prenos sredstava koja se vode na računu kod banke, prodaja akcija i prodaja udela u privrednim subjektima.

Izvršne radnje mogu se neposredno sprovesti protiv izvršnog dužnika i drugih lica u skladu sa ovim zakonom.

Predmeti izvršenja su stvari i prava na kojima se po zakonu može sprovesti izvršenje radi ostvarivanja potraživanja.

Predmeti izvršenja ne mogu biti stvari izvan prometa, kao ni druge stvari koje zakon isključuje.

Predmeti izvršenja ne mogu biti tražbine po osnovu poreza i drugih javnih obaveza.

Predmeti izvršenja ne mogu biti objekti, oružje i oprema namenjeni odbrani i bezbednosti države.

Može li neka stvar ili neko pravo biti predmet izvršenja, odnosno da li je izvršenje na nekoj stvari ili na pravu ograničeno, ocenjuje se s obzirom na okolnosti u vreme podnošenja predloga za izvršenje, ako ovim zakonom nije drugačije izričito određeno.

Troškovi postupka

Član 43

Troškove postupka u vezi sa određivanjem i sprovođenjem izvršenja prethodno snosi izvršni poverilac.

Izvršni poverilac je dužan da predujmi troškove izvršenja u roku koji mu odredi sud, a koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od 60 dana. Sud će obustaviti izvršenje ako troškovi ne budu predujmljeni u ostavljenom roku, a bez njih se izvršenje ne može sprovesti.

Troškove postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti prethodno podmiruje sud iz svojih sredstava.

Izvršni dužnik je dužan da izvršnom poveriocu na njegov zahtev nadoknadi troškove koji su bili potrebni za izvršenje.

Izvršni poverilac je dužan da izvršnom dužniku na njegov zahtev nadoknadi troškove izvršenja koje mu je neosnovano prouzrokovao.

Zahtev za naknadu troškova može se podneti najdocnije u roku od 30 dana od dana okončanja postupka.

O troškovima postupka odlučuje sud u izvršnom postupku i u tom postupku određuje, na predlog stranke, izvršenje radi njihovog namirenja.

Jemstvo

Član 44

Jemstvo se po ovom zakonu polaže u gotovom novcu ili devizama.

Izuzetno, sud može odobriti, uz saglasnost izvršnog poverioca, davanje jemstva u obliku bankarske garancije, hartija od vrednosti, dragocenosti čiju je vrednost lako utvrditi na tržištu i koje se mogu brzo i jednostavno unovčiti.

Na položenom jemstvu protivna strana stiče zakonsko založno pravo.

Ako sud u izvršnom postupku odluči o pravu protivne strane na naknadu štete ili troškova postupka u vezi sa radnjom za koju je jemstvo dato, na njen će predlog istim rešenjem odlučiti i o naplati utvrđene tražbine iz tog obezbeđenja.

Glava druga

NOVČANA KAZNA I SUDSKI PENALI

1. Novčane kazne

Novčane kazne

Član 45

Novčana kazna se može izreći fizičkim licima u iznosu od 3.000 dinara do 150.000 dinara, a pravnim licima u iznosu od 30.000 dinara do 1.500.000 dinara.

Novčana kazna iz stava 1. ovog člana, može se ponovno izreći, u povećanom iznosu, uz rešenje o sprovođenju izvršenja prethodne kazne, ako izvršni dužnik ne postupi po ponovljenom nalogu suda ili nastavi da postupa protivno zabrani. Izricanje i izvršenje kazne će se ponavljati sve dok lice na koje se odnosi ne postupi u skladu sa odlukama suda, a najviše do desetostrukog iznosa prve izrečene novčane kazne.

Pre izricanja novčane kazne sud će omogućiti izvršnom dužniku da se izjasni, a po potrebi održaće i ročište radi izvođenja dokaza.

Novčanu kaznu izriče sudija rešenjem, vodeći računa pri odmeravanju visine kazne o ekonomskoj snazi odnosno materijalnim prilikama izvršnog dužnika, značaju radnje koju je morao obaviti, kao i o drugim okolnostima slučaja. Rešenjem se određuje i rok plaćanja.

Lice kome je izrečena novčana kazna može izjaviti žalbu protiv rešenja o izricanju kazne u roku od tri dana od prijema rešenja.

Lice kome je kazna izrečena odnosno izvršena snosi sve troškove nastale izricanjem odnosno izvršenjem kazne.

Novčanu kaznu naplaćuje sud po službenoj dužnosti, ako je izvršni dužnik ne plati dobrovoljno. Troškovi prinudnog izvršenja novčane kazne prinudno će se naplatiti istovremeno sa prinudnim izvršenjem kazne.

Novčana kazna, po odredbama ovoga člana, može se izreći i izvršiti i prema izvršnom dužniku, izvršnom dužniku izvršnog dužnika, banci i drugim fizičkim i pravnim licima, kao i odgovornim licima u pravnom licu u slučaju da ne postupe po nalogu ili zabrani izrečenim u izvršnom postupku, kada je to ovim zakonom predviđeno.

2. Sudski penali

Postupak donošenja odluke

Član 46

O zahtevu izvršnog poverioca da sud obaveže izvršnog dužnika nenovčane obaveze utvrđene pravosnažnom sudskom odlukom na plaćanje sudskih penala predviđenih pravilima obligacionog prava, odlučuje sud u izvršnom postupku.

Zahtev za plaćanje sudskih penala podnosi se sudu nadležnom za izvršenje sudske odluke kojom je utvrđena nenovčana obaveza pre podnošenja predloga za izvršenje.

Na postupak o zahtevu za plaćanje sudskih penala primenjuju se pravila o hitnosti izvršnog postupka. O zahtevu za plaćanje sudskih penala sud po pravilu odlučuje bez održavanja ročišta.

Ako nađe da je zahtev za plaćanje sudskih penala osnovan, sud će rešenjem obavezati izvršnog dužnika da sudske penale plati za period od podnošenja zahteva za plaćanje penala do podnošenja predloga za prinudno izvršenje.

Protiv rešenja kojim se zahtev za plaćanje sudskih penala usvaja ili odbija dozvoljena je žalba.

Po prijemu predloga za izvršenje odluke kojom je izvršni dužnik obavezan na ispunjenje nenovčane obaveze, sud će rešenjem ukinuti obavezu plaćanja penala za ubuduće.

Izvršni dužnik koji nakon donošenja rešenja o obavezi plaćanja sudskih penala a pre podnošenja predloga za prinudno izvršenje dobrovoljno izvrši obavezu može podneti zahtev za smanjenje dosuđenih sudskih penala, u skladu sa pravilima obligacionog prava.

O zahtevu za smanjenje iznosa sudskih penala odlučuje rešenjem sud koji je doneo odluku o njihovom plaćanju. Protiv rešenja kojim se prihvata ili odbija zahtev za smanjenje penala dozvoljena je žalba.

Prinudno izvršenje

Član 47

Rešenje o obavezi plaćanja sudskih penala prinudno se izvršava po pravilima ovog zakona za izvršenje novčanih obaveza.

Glava treća PREDLOG ZA IZVRŠENJE

Stvarna nadležnost

Član 48

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje stvarno je nadležan sud određen zakonom.

Sadržina predloga i prilozi

Član 49

U predlogu za izvršenje moraju biti naznačeni: izvršni poverilac i izvršni dužnik, izvršna ili verodostojna isprava, obaveze izvršnog dužnika, sredstva i predmeti izvršenja, kao i drugi podaci koji su potrebni za sprovođenje izvršenja.

Uz predlog za izvršenje, izvršni poverilac je dužan da priloži izvršnu ili verodostojnu ispravu u originalu ili overenoj kopiji i druge isprave kada je to ovim zakonom predviđeno.

Potvrda o izvršnosti

Član 50

Ako se predlog za izvršenje podnosi sudu koji o potraživanju nije odlučivao u prvom stepenu, uz predlog se podnosi izvršna isprava u izvorniku ili overenom prepisu na koji je stavljena potvrda o izvršnosti, odnosno podnosi se verodostojna isprava.

Potvrdu o izvršnosti daje sud, odnosno organ koji je odlučivao o potraživanju u prvom stepenu.

Neosnovanu potvrdu o izvršnosti ukinuće rešenjem isti sud, odnosno organ, na predlog ili po službenoj dužnosti.

Povlačenje predloga

Član 51

Postupak izvršenja će se obustaviti bez pristanka izvršnog dužnika ako izvršni poverilac povuče predlog za izvršenje u celini ili delimično.

Rešenjem o obustavi izvršenja ukinuće se sve sprovedene izvršne radnje ako se time ne dira u stečena prava trećih lica.

Rešenje o predlogu

Član 52

U rešenju o izvršenju moraju biti navedeni: izvršni poverilac i izvršni dužnik, izvršna odnosno verodostojna isprava o potraživanju, potraživanje izvršnog poverioca, sredstva i predmeti izvršenja, kao i drugi podaci potrebni za sprovođenje izvršenja određeni ovim zakonom.

U rešenju o izvršenju na osnovu verodostojne isprave sud će obavezati izvršnog dužnika da u roku od osam dana, a u meničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, po dostavi rešenja, namiri potraživanje zajedno sa odmerenim troškovima i odrediti izvršenje radi ostvarivanja tih potraživanja.

U rešenju o izvršenju iz stava 2. ovog člana unosi se pouka o pravu na podnošenje prigovora.

Rešenje kojim se predlog za izvršenje potpuno ili delimično odbija mora biti obrazloženo.

Dostavljanje rešenja o izvršenju

Član 53

Rešenje o izvršenju dostavlja se izvršnom poveriocu i izvršnom dužniku, a rešenje kojim se odbija predlog za izvršenje dostavlja se samo izvršnom poveriocu.

Uz rešenje o izvršenju izvršnom dužniku se dostavlja i predlog za izvršenje.

Rešenje o izvršenju na novčanom potraživanju dostavlja se i izvršnom dužniku izvršnog dužnika, a rešenje o izvršenju nad sredstvima na računu izvršnog dužnika dostavlja se i organizaciji za prinudnu naplatu.

Rešenje o izvršenju na pokretnim stvarima dostavlja se izvršnom dužniku neposredno pre preduzimanja prve izvršne radnje, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Ako sud koji je doneo rešenje o izvršenju nije nadležan za sprovođenje izvršenja, uputiće rešenje o izvršenju nadležnom sudu radi dostavljanja tog rešenja i sprovođenja izvršenja.

Glava četvrta SPROVOĐENJE IZVRŠENJA

Izvršenje na osnovu nepravosnažnog rešenja o izvršenju

Član 54

Izvršenje se sprovodi pre pravosnažnosti rešenja o izvršenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Vreme izvršenja

Član 55

Izvršenje se sprovodi radnim danom i to danju, do 20 časova.

U neradne dane ili noću izvršenje se može sprovesti samo ako postoji opasnost usled odlaganja, o čemu odlučuje sud zaključkom.

Postupanje sudskog izvršitelja

Član 56

Sudski izvršitelj je dužan da prilikom pretraživanja stana izvršnog dužnika ili odeće koju on nosi na sebi i preduzimanja drugih izvršnih radnji postupi s dužnim obzirom prema ličnosti izvršnog dužnika i članova njegovog domaćinstva.

Izvršnim radnjama u stanu izvršnog dužnika kojima ne prisustvuje izvršni dužnik, njegov zakonski zastupnik, punomoćnik ili odrasli član njegovog domaćinstva, moraju prisustvovati dva punoletna građanina.

Kad izvršne radnje treba sprovesti u prostoriji koja je zaključana, a izvršni dužnik nije prisutan ili ne pristaje da prostoriju otvori, sudski izvršitelj otvoriće prostoriju u prisustvu dva punoletna građanina.

Ometanje sudskog izvršitelja u radu

Član 57

Sudski izvršitelj ovlašćen je da udalji lice koje ometa sprovođenje izvršenja.

U toku postupka izvršenja nadležni organ unutrašnjih poslova dužan je da pruži sudskom izvršitelju svu pomoć neophodnu za sprovođenje izvršenja. Sudski izvršitelj može po potrebi zahtevati preduzimanje odgovarajućih mera prema licu koje ometa izvršenje.

Pri postupanju organa unutrašnjih poslova, primenjuju se propisi o unutrašnjim poslovima.

Prilikom sprovođenja prinudnih radnji predviđenih ovim zakonom, prinudne radnje predviđene ovim zakonom preduzimaju se samo ako su nužne u postupku izvršenja.

U slučaju nepostupanja organa unutrašnjih poslova po zahtevu sudskog izvršitelja za pružanje pomoći u sprovođenju izvršenja, sud je dužan da o tome obavesti Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Nepravilnosti pri sprovođenju izvršenja

Član 58

Stranka i učesnik mogu podneskom tražiti od suda da otkloni nepravilnosti koje je sudski izvršitelj učinio u sprovođenju izvršenja.

Sud će rešenjem ukinuti nezakonite i nepravilne radnje sudskog izvršitelja.

Glava peta PROTIVIZVRŠENJE

Razlozi za protivizvršenje

Član 59

Pošto je izvršenje već sprovedeno, izvršni dužnik može sudu podneti predlog za protivizvršenje, zahtevajući da mu izvršni poverilac vrati ono što je izvršenjem dobio, ako je:

- 1) izvršna isprava pravosnažno ukinuta, preinačena, poništena ili na drugi način stavljena van snage;
- 2) u toku izvršnog postupka dobrovoljno izmirio poveriočevo potraživanje;
- 3) rešenje o izvršenju pravosnažno ukinuto ili preinačeno;
- 4) pravosnažnom sudskom odlukom utvrđena nedopustivost izvršenja.

Predlog za protivizvršenje iz razloga određenih u tač. 1), 3) i 4) stava 1. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke izvršnom dužniku, a iz razloga u tački 2) stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana od dana okončanja izvršnog postupka.

Izvršni dužnik ne može pre isteka rokova određenih ovim članom svoje potraživanje ostvarivati u parničnom postupku.

Postupak po predlogu za protivizvršenje

Član 60

Predlog za protivizvršenje sud će dostaviti izvršnom poveriocu i naložiti mu da se u roku od tri dana od dana prijema izjasni o tom predlogu.

Ako u ostavljenom roku izvršni poverilac ospori predlog, sud će doneti odluku, uz mogućnost održavanja ročišta.

Rešenjem kojim usvaja predlog sud će naložiti izvršnom poveriocu da u roku od osam dana vrati izvršnom dužniku ono što je izvršenjem primio.

Žalba na rešenje iz prethodnog stava odlaže njegovo izvršenje.

Ako je izvršenje sprovedeno radi naplate novčanog potraživanja, sud će na predlog izvršnog dužnika odrediti naplatu zatezne kamate po propisanoj stopi na iznos novčanih sredstava na kojima je izvršenje sprovedeno od dana sprovođenja izvršenja do dana povraćaja sredstava.

Rešenje o protivizvršenju

Član 61

Na osnovu pravosnažnog i izvršenog rešenja kojim je izvršnom poveriocu naloženo da izvršnom dužniku vrati ono što je izvršenjem primio, sud će na predlog izvršnog dužnika doneti rešenje o protivizvršenju.

Protivizvršenje se sprovodi po odredbama ovog zakona.

Nemogućnost protivizvršenja

Član 62

Predlog za protivizvršenje neće se usvojiti ako se traži povraćaj predmeta u pogledu koga su nastupile takve stvarne ili pravne promene da povraćaj više nije moguć.

U tom slučaju izvršni dužnik može svoje pravo ostvarivati u parničnom postupku i pre isteka roka za podnošenje predloga za protivizvršenje.

Glava šesta

ODLAGANJE I OBUSTAVA IZVRŠENJA

Odlaganje izvršenja na predlog izvršnog poverioca

Član 63

Na predlog izvršnog poverioca sud će potpuno ili delimično odložiti izvršenje ako sprovođenje izvršenja nije otpočelo.

Ako je sprovođenje izvršenja otpočelo, a izvršni dužnik se u roku koji mu je sud odredio izjasni protiv odlaganja, sud će odbiti predlog za odlaganje.

Ako je zakonom predviđeno da se izvršenje ima tražiti u određenom roku, izvršni poverilac može podneti predlog za odlaganje u tom roku.

Odlaganje izvršenja na predlog izvršnog dužnika

Član 64

Na predlog izvršnog dužnika sud će, ako izvršni dužnik učini verovatnim da bi sprovođenjem izvršenja pretrpeo nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, u potpunosti ili delimično odložiti izvršenje ako je:

- 1) po zahtevu izvršnog dužnika za stavljanje van snage izvršne isprave donesena prvostepena odluka kojom je zahtev usvojen;
- 2) po zahtevu izvršnog dužnika za poništaj presude arbitražnog suda na osnovu koje je određeno izvršenje donesena prvostepena odluka kojom se zahtev usvaja;

3) povodom zahteva izvršnog dužnika za ukidanje potvrde izvršnosti donesena prvostepena odluka kojom je zahtev usvojen;

4) izvršenje zavisilo od istovremenog ispunjenja obaveze izvršnog poverioca, a izvršni dužnik je uskratio ispunjenje svoje obaveze zato što izvršni poverilac nije ispunio svoju obavezu niti je pokazao spremnost da je ispuni.

Sud može na predlog izvršnog dužnika, ako izvršni dužnik učini verovatnim da bi sprovođenjem izvršenja pretrpeo nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, u potpunosti ili delimično odložiti izvršenje i u drugim slučajevima u kojima za to postoje naročito opravdani razlozi a izvršni dužnik te razloge dokazuje javnom ili po zakonu overenom ispravom. O ovom predlogu sud odlučuje nakon održanog ročišta.

Sud može prema okolnostima slučaja odlaganje izvršenja usloviti polaganjem jemstva.

Podnošenje predloga za odlaganje izvršenja od strane izvršnog dužnika kao i izjavljivanje žalbe protiv rešenja kojim je taj predlog odbijen ne sprečava dalje sprovođenje izvršenja.

Treće lice može podneti predlog za odlaganje izvršenja pod uslovima predviđenim stavom 2. ovog člana.

Odlaganje izvršenja na predlog trećeg lica

Član 65

Sud može na predlog trećeg lica koje je pokrenulo parnični postupak, u smislu člana 23. stav 4. ovog zakona, rešenjem odložiti izvršenje ako oceni da bi to lice pretrpelo znatniju štetu i može odrediti da u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja položi jemstvo u visini potraživanja.

Ako je sud odložio izvršenje nenovčanog potraživanja pod uslovom polaganja jemstva, visinu jemstva će odrediti imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja.

Vreme za koje se izvršenje odlaže

Član 66

Ako je izvršenje odloženo na predlog izvršnog poverioca, sud će odložiti izvršenje za vreme koje je izvršni poverilac odredio.

Ako je izvršni poverilac podneo predlog za odlaganje izvršenja u slučaju u kome je zakonom predviđeno da se izvršenje ima tražiti u određenom roku, izvršenje se ne može odložiti za vreme duže od tog roka.

Ako se izvršenje odlaže na predlog izvršnog dužnika iz člana 64. stav 1. tač. 1) i 3), izvršenje se odlaže do okončanja parničnog ili drugog postupka.

Ako se izvršenje odlaže na predlog izvršnog dužnika iz člana 64. stav 2, izvršenje se može odložiti samo jednom za vreme koje ne može biti duže od 90 dana.

Ako se izvršenje odlaže na predlog trećeg lica, na vreme odlaganja izvršenja primenjuje se rok iz stava 3. ovog člana.

Nastavljanje odloženog izvršenja

Član 67

Odloženo izvršenje nastavlja se po službenoj dužnosti po isteku vremena za koje je odloženo.

Na predlog izvršnog poverioca sud može nastaviti izvršenje i pre isteka roka za koje je odloženo, pod uslovom da učini verovatnim da su prestali razlozi za odlaganje ili ako položi jemstvo.

Obustava izvršenja

Član 68

Pored drugih slučajeva predviđenih ovim zakonom, izvršenje će se obustaviti po službenoj dužnosti kada je izvršna isprava pravosnažno, odnosno konačno, ukinuta, preinačena, poništena ili stavljena van snage, kao i kada je potvrda o izvršnosti pravosnažno ukinuta.

Sud će po službenoj dužnosti obustaviti izvršenje ako se u toku izvršnog postupka, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno, utvrdi da je potraživanje prestalo usled propasti predmeta izvršenja, smrti odnosno prestanka stranke koja nema pravnog sledbenika, prebijanja potraživanja i iz drugih zakonom određenih razloga.

Rešenjem o obustavi izvršenja ukinuće se sve sprovedene izvršne radnje, ako se time ne dira u stečena prava trećih lica.

Deo treći

IZVRŠENJE RADI NAPLATE NOVČANOG POTRAŽIVANJA

Glava prva

IZVRŠENJE NA POKRETNIM STVARIMA

1. Osnovna pravila

Mesna nadležnost

Član 69

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje na pokretnim stvarima i za sprovođenje tog izvršenja mesno je nadležan sud na čijem se području nalaze te stvari.

Ako u predlogu nije naznačeno mesto gde se stvari nalaze, za odlučivanje o tom predlogu mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili boravište, odnosno sedište izvršnog dužnika.

Izuzimanje od izvršenja

Član 70

Ne mogu biti predmet izvršenja:

- 1) odeća, obuća, rublje i drugi predmeti lične upotrebe, posteljne stvari, posuđe, deo nameštaja koji je neophodan izvršnom dužniku i članovima njegovog domaćinstva, kao i štednjak i hladnjak;
- 2) hrana i ogrev za potrebe izvršnog dužnika i članova njegovog domaćinstva za tri meseca;
- 3) gotov novac izvršnog dužnika koji ima stalna mesečna primanja do mesečnog iznosa koji je po zakonu izuzet od izvršenja, srazmerno vremenu, do sledećeg primanja;
- 4) ordeni, medalje, ratne spomenice i drugi znaci odlikovanja i priznanja, lična pisma, rukopisi i drugi lični spisi izvršnog dužnika kao i porodične slike;
- 5) pomagala koja su invalidu ili drugom licu sa telesnim nedostacima neophodna za obavljanje njegovih životnih funkcija;
- 6) poštanska pošiljka ili poštanska novčana doznaka upućena izvršnom dužniku, pre nego što mu se uruči.

Izvršne radnje

Član 71

Izvršenje na pokretnim stvarima sprovodi se popisom i procenom stvari, prodajom stvari i namirenjem izvršnog poverioca od iznosa dobijenog prodajom.

Predlogom za izvršenje može se zahtevati da se sprovedu samo popis i procena, ali u tom slučaju izvršni poverilac dužan je da u roku od tri meseca od dana izvršenog popisa, odnosno procene, podnese predlog za prodaju stvari.

Ako izvršni poverilac u tom roku ne podnese predlog za prodaju, izvršenje će se obustaviti.

2. Popis i procena pokretnih stvari

Obaveštenje o popisu

Član 72

Sudski izvršitelj će, neposredno pre nego što pristupi popisu, predati izvršnom dužniku rešenje o izvršenju i pozvaće ga da plati iznos za koji je određeno izvršenje, zajedno sa kamatom i troškovima.

Ako izvršnom dužniku rešenje o izvršenju nije moglo da se preda prilikom popisa, dostaviće mu se naknadno, po opštim pravilima o dostavljanju.

O vremenu i mestu popisa obavestiće se izvršni poverilac, ako je to tražio.

Odsustvo stranaka ne sprečava da se pristupi popisu.

O izvršenom popisu obavestiće se stranka koja nije prisustvovala popisu.

Predmet popisa

Član 73

Popisuju se stvari koje se nalaze u državini izvršnog dužnika, kao i njegove stvari koje se nalaze u državini izvršnog poverioca.

Ako treće lice ne obavesti sud o svojim pravima na pokretnoj stvari u posedu izvršnog dužnika, koja je predmet izvršenja, niti dokaže svoja prava na njima, smatra se da takva prava trećeg ne postoje i da je izvršni dužnik vlasnik stvari koja se nalazi u njegovom posedu.

Stvari izvršnog dužnika u državini trećeg lica popisuju se samo sa pristankom tog lica.

Ako treće lice ne pristane na popis, sud će zaključkom na izvršnog poverioca, a na njegov predlog, preneti pravo izvršnog dužnika na predaju stvari, radi sprovođenja izvršenja po pravilima o prenosu radi naplate.

Za potrebe popisa, smatra se da su bračni drugovi ili vanbračni supružnici suvlasnici na jednakim delovima svih pokretnih stvari koje se zateknu u njihovoj kući, stanu, poslovnoj prostoriji ili drugoj nepokretnosti.

Obim popisa

Član 74

Popisaće se onoliko stvari koliko je potrebno za namirenje potraživanja izvršnog poverioca i troškova izvršenja.

Prvenstveno se popisuju stvari za koje nije stavljena primedba o postojanju prava koje bi sprečavalo izvršenje i stvari koje se najlakše mogu unovčiti, pri čemu će se uzeti u obzir i izjave prisutnih stranaka i trećih lica o tome.

Sud može naknadno odrediti izvršenje na drugoj stvari, a ne na onoj koja je na predlog izvršnog poverioca popisana, ako postoji znatna nesrazmera između vrednosti te stvari i iznosa potraživanja.

Dejstvo popisa

Član 75

Na popisanim stvarima izvršni poverilac stiče sudsko založno pravo u momentu kada sudski izvršitelj potpiše zapisnik o popisu. Sudski izvršitelj dužan je da pored svog potpisa jasno naznači dan i čas kad je zapisnik potpisao.

Stranke mogu u roku od tri dana od dana izvršenog popisa tražiti od sudije da izvrši izmenu popisa. Sudija odlučuje o izmeni popisa u roku od tri dana od dana prijema novog zahteva.

Na stvarima koje su zaključkom izvršnog sudije unete u popis založno pravo se stiče momentom donošenja zaključka, a na stvarima koje se iz popisa brišu ovo pravo prestaje.

Kad je popis izvršen u korist više izvršnih poverilaca, red prvenstva u sticanju založnog prava određuje se prema danu kad je predlog za izvršenje primljen u sud, a ako su predlozi za izvršenje primljeni istog dana, njihova založna prava imaju isti red prvenstva.

Ako je predlog za izvršenje upućen preko pošte preporučenom pošiljkom, dan predaje pošti smatra se kao dan prijema u sudu.

Registracija i publicitet sudskog založnog prava

Član 76

Izvršni sud bez odlaganja dostavlja kopiju zapisnika o popisu odnosno zaključka o izmeni popisa organizaciji koja je zakonom ovlašćena da registruje bezdržavinsku zalogu na pokretnim stvarima. Registrovano sudsko založno pravo, u odnosu na registrovano založno pravo na istoj stvari drugih izvršnih poverilaca, računa se od časa sticanja, popisom odnosno zaključkom. Od momenta registracije treća lica se ne mogu pozivati da za ovo pravo nisu znala.

Kopija zapisnika o popisu odnosno zaključak suda o izmeni popisa dostavlja se izvršnom poveriocu. Izvršni poverilac je ovlašćen da zatraži registraciju sudskog založnog prava, ako izvršni sud to nije prethodno učinio.

Kopiju zapisnika o popisu, odnosno zaključka, sudski izvršitelj će istaći na vidnom mestu u prostoriji u kojoj se stvar nalazi u momentu popisa, a na popisanim stvarima koje se ostavljaju izvršnom dužniku na čuvanje vidno će se naznačiti da su uzete u popis.

Lice koje ukloni kopiju zapisnika odnosno oznaku da su stvari popisane kazniće se u skladu sa članom 45. ovog zakona.

Čuvanje popisanih stvari

Član 77

Popisane stvari se po pravilu ostavljaju na čuvanje izvršnom dužniku.

Na predlog izvršnog poverioca, sud će stvari predati na čuvanje njemu ili trećem licu ako učini verovatnim da prei opasnost da budu oštećene, otuđene ili da im vrednost bude umanjena na drugi način. Troškove čuvanja stvari snosi dužnik, kao i rizik propasti ili oštećenja stvari izuzev ako se propast odnosno oštećenje može pripisati u krivicu izvršnom poveriocu odnosno licu kome je stvar poverena na čuvanje.

Na predlog izvršnog poverioca sud može popisane stvari predati na čuvanje njemu ili trećem licu koje izvršni poverilac predloži. Troškove čuvanja stvari snosi prethodno izvršni poverilac, a izvršni dužnik je obavezan da mu ih nadoknadi. Rizik propasti ili oštećenja stvari datih na

čuvanje izvršnom poveriocu ili trećem licu snosi izvršni poverilac, osim ako je propast ili oštećenje posledica više sile ili slučaja.

Gotov novac, hartije od vrednosti i dragocenosti predaće se na čuvanje u sudski depozit.

U sudski depozit predaće se i druge stvari veće vrednosti ako su podesne za takav način čuvanja.

Zabrana raspolaganja popisanim stvarima

Član 78

Svim licima koja poseduju ili imaju kontrolu nad popisanim stvarima zabranjuje se da raspolazu tim stvarima bez sudskog naloga.

Bezuspešan pokušaj popisa

Član 79

Ako se prilikom popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja, sud će o tome obavestiti izvršnog poverioca koji nije prisustvovao popisu.

Na predlog izvršnog poverioca koji učini verovatnim da izvršni dužnik zna gde se nalaze stvari koje nisu pronađene, sud će pozvati izvršnog dužnika da u roku od tri dana od dana dostavljanja poziva da obaveštenje o mestu nalaženja stvari. Na izvršenje dužnikove obaveze da pruži obaveštenje primeniće se pravila koja važe za prinudno izvršenje obaveze koju može izvršiti samo izvršni dužnik lično.

Izvršni poverilac može u roku od tri meseca od dana prijema obaveštenja o bezuspešnom pokušaju popisa, odnosno od dana bezuspešnog popisa kome je prisustvovao, predložiti da se ponovo sprovede popis.

Ako izvršni poverilac u tom roku ne predloži da se popis ponovo sprovede ili ako se ni prilikom ponovnog popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja, sud će obustaviti izvršenje.

Procena

Član 80

Istovremeno sa popisom stvari izvršiće se njihova procena.

Procenu vrši sudski izvršitelj, a ako je to potrebno stručno lice ili veštak koga odredi sud.

Procena se vrši na osnovu tržišne cene takve stvari u mestu popisa. Sud može odlučiti i da se procena izvrši na osnovu pribavljenih izveštaja o ceni od odgovarajućih organizacija i institucija.

Izvršni poverilac i izvršni dužnik mogu sporazumno utvrditi vrednost stvari.

Stranka može predložiti da procenu obavi veštak iako to sud nije odredio. Ako sud prihvati taj predlog, troškove veštačenja dužan je da predujmi predlagač u roku koji sud odredi. Ako predujam ne bude položen u roku smatraće se da je predlagač odustao od svog predloga.

O predlogu iz stava 3. ovog člana sud odlučuje zaključkom.

Troškove veštačenja iz stava 3. ovog člana snosi predlagač, bez obzira na ishod izvršnog postupka.

Stranka može u roku od tri dana od dana izvršene procene predložiti sudu da utvrdi nižu odnosno višu vrednost popisanih stvari od procenjene ili da odredi novu procenu, izuzev ako je procenu obavio veštak. O predlogu sud odlučuje zaključkom.

Zapisnik o popisu i proceni

Član 81

O popisu i proceni sastavlja se zapisnik.

U zapisniku se, pored ostalog, posebno navode pojedinačno popisane stvari sa njihovom procenjenom vrednošću i unose izjave stranaka i učesnika u postupku kao i izjave trećih lica o postojanju prava koja sprečavaju izvršenje.

Ako sud odredi da se procena vrši nakon popisa, veštačenjem ili pribavljanjem podataka od organizacije ili institucije, o proceni se sačinjava poseban zapisnik.

Zapisnik o popisu izvršni poverilac može o svom trošku objaviti u sredstvima javnog informisanja.

Zabeleška umesto popisa

Član 82

Ako se posle popisa odredi izvršenje nad popisanim stvarima za naplatu drugog potraživanja istog izvršnog poverioca ili za naplatu potraživanja drugog izvršnog poverioca, neće se vršiti ponovni popis i procena tih stvari nego će se u nastavku zapisnika samo zabeležiti podaci iz docnijeg rešenja o izvršenju.

Izvršni poverioci u čiju je korist izvršena zabeleška stiču založno pravo na popisanoj stvari.

O zabeleški će bez odlaganja biti obaveštena organizacija koja vodi registar založnih prava na pokretnim stvarima, koja je dužna da u registar upiše ovako stečena založna prava.

3. Prodaja stvari

Vreme prodaje

Član 83

Prodaja popisanih stvari sprovodi se po pravosnažnosti rešenja o izvršenju, osim ako izvršni dužnik predloži ili na predlog izvršnog poverioca pristane da se prodaja izvrši ranije, ili ako su u pitanju stvari koje su podložne brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnog smanjenja cene popisanih stvari.

Između dana popisa i dana prodaje mora proteći najmanje 15 dana.

Prodaja se može sprovesti i pre isteka roka iz stava 2. ovog člana ako izvršni dužnik na to pristaje da se prodaja obavi pre tog roka, ako su u pitanju stvari koje su podložne brzom

kvarenju, ako postoji opasnost od znatnog smanjenja njihove cene ili ako izvršni poverilac položi jemstvo za štetu koju bi bio dužan nadoknaditi izvršnom dužniku u slučaju da rešenje o izvršenju bude ukinuto.

Način prodaje

Član 84

Prodaja stvari se vrši putem usmenog javnog nadmetanja ili neposrednom pogodbom. Način prodaje određuje zaključkom sud, pazeći na to da se postigne najpovoljnije unovčenje stvari.

Prodaja putem nadmetanja odrediće se ako su u pitanju stvari veće vrednosti, a može se očekivati da će se stvari prodati po ceni većoj od procenjene vrednosti.

Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom zaključuje se između kupca s jedne strane i sudskog izvršitelja ili lica koje obavlja komisione poslove, s druge strane.

Sudski izvršitelj pokretne stvari prodaje u ime i za račun izvršnog poverioca, a lice koje obavlja komisione poslove u svoje ime a za račun izvršnog poverioca.

Prodaja stvari objaviće se na oglasnoj tabli suda najkasnije 15 dana pre dana održavanja ročišta za javnu prodaju.

Izvršnog poverioca i izvršnog dužnika sud će obavestiti o mestu, danu i času prodaje.

Prodajna cena

Član 85

Popisane stvari ne mogu se prodati za iznos ispod procenjene vrednosti na prvom nadmetanju, odnosno u roku koji je sud odredio za prodaju neposrednom pogodbom.

Ako na prvom nadmetanju nije postignuta cena u visini procenjene vrednosti, sud će na predlog stranke odrediti novo nadmetanje na kome će početna cena biti jednaka jednoj polovini procenjene vrednosti.

Odredbe stava 2. ovog člana shodno se primenjuju i kad se popisane stvari nisu mogle prodati u visini procenjene vrednosti putem neposredne pogodbe, u roku koji je odredio sud, niti na nekom docnijem ročištu za prodaju.

Obustava postupka

Član 86

Predlog za drugo nadmetanje ili za prodaju putem neposredne pogodbe stranka može podneti u roku od 30 dana od dana prvog nadmetanja odnosno od dana isteka roka koji je sud odredio za prodaju putem neposredne pogodbe.

Ako se predlog ne stavi u roku iz stava 1. ovog člana, postupak se obustavlja.

Obaveze i prava kupca

Član 87

Ponuđač sa najvećom ponudom će platiti cenu za pokretnu stvar odmah nakon objavljivanja rezultata, ako sud zaključkom ne odluči drugačije. Ako ponuđač ne plati odmah po pozivu suda, drugi ponuđač će biti proglašen kupcem i platiti onu cenu koju je on ponudio, i tako redom.

U slučaju da nijedan od ponuđača sa odgovarajućom ponudom ne uplati cenu odmah po pozivu suda, sud će na zahtev jedne od stranaka oglasiti da prvo ročište nije uspelo.

Zahtev sudu za zakazivanje novog ročišta izvršni poverilac može podneti u roku od osam dana od dana održavanja neuspelog ročišta.

Ukoliko izvršni poverilac u roku od osam dana ne predloži novo ročište postupak će se obustaviti.

Kupac preuzima stvar od sudskog izvršitelja po isplati cene.

Sudski izvršitelj predaće stvari kupcu i ako nije položio cenu, ako na to, na svoj rizik, pristanu izvršni poverilac i učesnici koji imaju pravo prvenstva u namirenju, u granicama iznosa koji bi im pripali iz postignute cene.

Ako se kupcu preda stvar, a kupac ne položi cenu u roku koji mu je određen, lica iz stava 5. ovog člana mogu zatražiti od suda da u istom postupku naloži kupcu da plati cenu, te nakon pravosnažnosti i izvršnosti tog rešenja, mogu predložiti izvršenje.

4. Namirenje izvršnog poverioca

Namirenje kada je jedan izvršni poverilac

Član 88

Ako se iz prodajne cene namiruje samo jedan izvršni poverilac, sud će, bez održavanja ročišta, rešenjem odrediti da se iz iznosa dobijenog prodajom stvari namire redom: troškovi izvršnog postupka, troškovi određeni u izvršnoj ispravi, kamata do dana unovčenja stvari i glavno potraživanje.

Višak prodajne cene, koji ostane po namirenju, predaće se izvršnom dužniku, ako za to nema smetnji.

Namirenje kada ima više izvršnih poverilaca

Član 89

Ako se u izvršnom postupku namiruje više izvršnih poverilaca, odnosno ako se pored izvršnih poverilaca namiruju lica čija prava prestaju predajom stvari, oni se uz shodnu primenu odredaba o prvenstvu namirenja u vezi sa prodajom nepokretnosti iz prodajne cene namiruju onim redom kojim su stekli založno ili drugo pravo koje prodajom prestaje, ako zakonom za određena potraživanja nije drukčije propisano. Izvršni poverioci istog reda koji se iz prodajne cene ne mogu potpuno namiriti, namiruju se srazmerno iznosima svojih potraživanja.

Pri donošenju rešenja o namirenju, sud će uzeti u obzir samo ona potraživanja za koja je rešenje o izvršenju postalo pravosnažno do dana donošenja rešenja o namirenju.

Višak prodajne cene koji ostane pri namirenju predaće se izvršnom dužniku ako za to nema smetnji.

Namirenje dosuđenjem stvari izvršnom poveriocu

Član 90

Ako se stvar nije mogla prodati na drugom ročištu za javno nadmetanje ili neposrednom pogodbom u roku koji je odredio sud, na predlog izvršnog poverioca, sud će dosuditi stvar izvršnom poveriocu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, smatra se da je izvršni poverilac namiren u visini koja odgovara jednoj polovini procenjene vrednosti stvari.

Primena odredaba o izvršenju na nepokretnostima

Član 91

Odredbe ovog zakona o izvršenju na nepokretnostima koje se odnose na pitanje ko ne može biti kupac, osporavanje potraživanja, upućivanje na parnicu i rešenje o namirenju, shodno se primenjuju i u pogledu izvršenja na pokretnim stvarima radi namirenja novčanog potraživanja, ako odredbama ove glave nije drugačije određeno.

5. Produženi postupak izvršenja radi naplate novčanog potraživanja

Uslovi za pokretanje postupka

Član 92

Izvršni poverilac, koji u izvršnom postupku nije potpuno namiren može da podnese zahtev tom sudu za dobijanje izjave o imovini izvršnog dužnika, čime stiče pravo da zahteva sprovođenje izvršenja na imovini izvršnog dužnika koja mu do tada nije bila poznata.

Postupak

Član 93

Sud će doneti rešenje kojim će naložiti izvršnom dužniku da u roku od deset dana dostavi sudu izjavu o imovini.

Ako izvršni dužnik ne postupi po nalogu suda u ostavljenom roku, sud će doneti rešenje o određivanju ročišta na koje će pozvati izvršnog dužnika da na zapisnik suda da izjavu o imovini.

Sud će doneti rešenje o prinudnom dovođenju izvršnog dužnika, ako ne postupi po nalogu suda ili ne pristupi na zakazano ročište.

Nakon prijema odnosno uzimanja na zapisnik izjave o imovini sud jedan primerak izjave o imovini dostavlja izvršnom poveriocu.

Posledice davanja nepotpunih ili netačnih podataka

Član 94

Ako izvršni dužnik da nepotpune ili netačne podatke u izjavi o imovini, smatraće se da je takvim lažnim prikazivanjem odnosno prikrivanjem doveo u zabludu izvršnog poverioca i na taj način onemogućio izvršnog poverioca da naplati svoje potraživanje na imovini koju je lažno prikazao, odnosno prikrrio.

Svako zainteresovano lice koje utvrdi da je izjava o imovini nepotpuna ili netačna, može da pokrene krivični postupak protiv izvršnog dužnika.

Upis u knjigu izvršnih dužnika

Član 95

Sud je dužan da vodi knjigu izvršnih dužnika koja sadrži evidenciju izvršnih dužnika sa njihovim izjavama o imovini.

Sud je dužan da u roku od tri dana od prijema izjave o imovini, odnosno uzimanja izjave o imovini na zapisnik, izvrši upis izvršnog dužnika u knjigu izvršnih dužnika.

Na zahtev izvršnog dužnika sud će izvršiti brisanje upisa, nakon isteka roka od tri godine od dana upisa.

Sud može izvršiti brisanje i pre roka iz stava 3. ovog člana, ako poverilac na čiji zahtev je izvršen upis u knjigu izvršnih dužnika, dostavi izjavu sudu da je njegovo potraživanje namireno.

Posledice upisa u knjigu izvršnih dužnika

Član 96

Svako zainteresovano lice može zahtevati od suda da mu se odobri uvid u knjigu izvršnih dužnika ili da mu se dostavi obaveštenje o upisu određenog lica u knjigu izvršnih dužnika.

Na zahtev lica koje dokaže svoj pravni interes, sud je dužan da odobri uvid u knjigu izvršnih dužnika ili da dostavi obaveštenje o upisu izvršnih dužnika u roku od tri dana od dana podnetog zahteva.

Izvršni poverilac na osnovu čijeg zahteva je izvršni dužnik dao izjavu o imovini, evidencijom u knjizi izvršnih dužnika ne stiče pravo prvenstva u naplati svog potraživanja iz imovine navedene u izjavi o imovini u odnosu na druge poverioce prema istom izvršnom dužniku.

Prigovor

Član 97

Protiv rešenja o upisu u knjigu izvršnih dužnika, izvršni dužnik može izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja.

O prigovoru odlučuje veće istog suda u sastavu od troje sudija u roku od tri dana od dana prijema prigovora.

Prigovor zadržava upis izvršnog dužnika u knjigu izvršnih dužnika.

Glava druga

IZVRŠENJE NA NEPOKRETNOSTI

1. Osnovna pravila

Mesna nadležnost

Član 98

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje na nepokretnosti i za sprovođenje tog izvršenja mesno je nadležan sud na čijem području se nalazi nepokretnost.

Izvršne radnje

Član 99

Izvršenje na nepokretnosti sprovodi se zabeležbom rešenja o izvršenju u javnu knjigu, utvrđenjem vrednosti nepokretnosti, prodajom nepokretnosti i namirenjem izvršnih poverilaca iz iznosa dobijenog prodajom.

Dokaz o svojini izvršnog dužnika

Član 100

Uz predlog za izvršenje na nepokretnosti potrebno je da izvršni poverilac podnese izvod iz javne knjige, kao dokaz o tome da je nepokretnost upisana kao svojina izvršnog dužnika.

Ako je pravo na nepokretnosti iz stava 1. ovog člana upisano u javnoj knjizi na drugo lice a ne na izvršnog dužnika, izvršni poverilac je dužan da podnese ispravu koja je podobna za upis prava svojine izvršnog dužnika.

U slučaju iz stava 2. ovog člana upis će izvršiti po službenoj dužnosti sud kome je podnesen predlog za izvršenje, odnosno po njegovom zahtevu organ koji vodi javnu knjigu za tu nepokretnost.

Nepokretnost u susvojini izvršnog dužnika

Član 101

Sud će odrediti izvršenje na nepokretnosti na kojoj je izvršni dužnik suvlasnik, ako postoji saglasnost drugih suvlasnika.

Uz saglasnost svih suvlasnika sud će odrediti izvršenje prodajom cele suvlasničke nepokretnosti trećem licu ili nekom od suvlasnika.

Iz cene ostvarene prodajom ostali suvlasnici će se namiriti pre namirenja izvršnog poverioca i pre naknade troškova izvršnog postupka.

Time se ne dira u pravo preče kupovine suvlasnika.

Upis rešenja o izvršenju (zabeležba izvršenja)

Član 102

U javnoj knjizi izvršiće se zabeležba rešenja o izvršenju, odnosno drugi odgovarajući upis predviđen propisima o upisu prava na nepokretnostima u javne knjige.

Tim upisom izvršni poverilac stiče pravo da svoje potraživanje namiri iz nepokretnosti i u slučaju da treće lice kasnije stekne na istoj nepokretnosti pravo svojine.

Izvršni poverilac koji je predložio izvršenje, a nije ranije stekao založno pravo, stiče upisom rešenja o izvršenju pravo da se iz nepokretnosti namiri pre lica koje je docnije steklo na toj nepokretnosti založno pravo ili pravo na namirenje.

Pristupanje izvršenju

Član 103

Posle upisa rešenja o izvršenju ne može se za namirenje drugog potraživanja istog ili drugog izvršnog poverioca sprovesti poseban postupak izvršenja na istoj nepokretnosti.

Izvršni poverilac za čije je potraživanje kasnije određeno izvršenje na istoj nepokretnosti stupa u već pokrenut izvršni postupak.

Pokrenutom izvršnom postupku može se pristupiti do pravosnažnosti rešenja o dosuđenju nepokretnosti kupcu u slučaju prodaje putem neposredne pogodbe, odnosno do pravosnažnosti rešenja o predaji nepokretnosti u slučaju prodaje javnim nadmetanjem.

O pristupanju postupku sud će obavestiti izvršnog poverioca u čiju je korist ranije izvršen upis rešenja o izvršenju.

Izvršenje na drugoj nepokretnosti

Član 104

Sud može na predlog izvršnog dužnika odrediti da se izvršenje sprovede na drugoj nepokretnosti, a ne na onoj na kojoj je izvršni poverilac predložio izvršenje ili na drugom sredstvu izvršenja, ako postoji znatna nesrazmera između vrednosti nepokretnosti i iznosa potraživanja, a druga nepokretnost ili sredstvo izvršenja su dovoljni za ostvarenje potraživanja.

Predlog iz stava 1. ovog člana izvršni dužnik može staviti najkasnije u roku od 15 dana od dana upisa rešenja o izvršenju u javnu knjigu.

Ako je određeno drugo sredstvo izvršenja, upis rešenja o izvršenju na nepokretnosti ostaje na snazi sve do namirenja potraživanja izvršnog poverioca.

Namirenje založnog izvršnog poverioca

Član 105

U postupku izvršenja na nepokretnosti namiruje se i založni izvršni poverilac koji nije predložio izvršenje.

Prestanak založnog prava

Član 106

Založno pravo upisano na nepokretnosti gasi se danom pravosnažnosti rešenja o predaji nepokretnosti i ako založni poverioci nisu potpuno namireni.

Kupac nepokretnosti i založni izvršni poverilac mogu se sporazumeti da založno pravo ostane na nepokretnosti posle pravosnažnosti rešenja o predaji nepokretnosti, a da kupac preuzme dug izvršnog dužnika prema založnom izvršnom poveriocu, u iznosu koji bi mu pripao u izvršnom postupku. U tom slučaju kupovna cena se smanjuje za iznos preuzetog duga.

Službenosti i stvarni tereti

Član 107

Stvarne službenosti na nepokretnosti ne gase se prodajom nepokretnosti.

Prodajom nepokretnosti, ne gase se ni lične službenosti ni stvarni tereti koji su u javnoj knjizi upisani pre prava založnih izvršnih poverilaca i prava na namirenje izvršnih poverilaca na čiji je predlog određeno izvršenje. Lične službenosti se mogu ugasiti i na zahtev izvršnog poverioca, uz odgovarajuću naknadu.

Ostale lične službenosti i stvarni tereti gase se prodajom nepokretnosti.

Zakup nepokretnosti

Član 108

Prodajom poslovne zgrade ili poslovne prostorije ne prestaje zakup te zgrade odnosno poslovne prostorije, ako je pre donošenja rešenja o izvršenju nepokretnost predata u državinu zakupcu.

Kupac stupa u prava i obaveze zakupodavca.

Zakup stanova na neodređeno vreme po osnovu Zakona o stanovanju

Član 109

Zakup stana na neodređeno vreme stečenog pre sticanja založnog prava ili prava radi čijeg se ostvarenja izvršenje traži, ne prestaje prodajom nepokretnosti. Kupac stupa na mesto zakupodavca od trenutka sticanja svojine na nepokretnosti.

Razgledanje nepokretnosti

Član 110

Sud će licu zainteresovanom za kupovinu nepokretnosti dati dozvolu da u prikladno vreme razgleda nepokretnost.

Izuzimanje od izvršenja pojedinih nepokretnosti

Član 111

Ne može biti predmet izvršenja poljoprivredno zemljište zemljoradnika u površini do 10 ari.

Odredbe iz stava 1. ovog člana ne odnose se na izvršenje radi ostvarenja novčanih potraživanja obezbeđenih ugovornim založnim pravom na nepokretnostima (hipotekom).

Način utvrđivanja vrednosti

Član 112

Sud će pristupiti utvrđivanju vrednosti nepokretnosti po pravosnažnosti rešenja o izvršenju, a na zahtev izvršnog poverioca po donošenju rešenja o izvršenju.

Vrednost nepokretnosti utvrđuje se u visini tržišne cene na dan procene, a na osnovu nalaza i mišljenja veštaka, drugih činjenica ili na drugi pogodan način.

Smanjenje i promena procenjene vrednosti

Član 113

Prilikom utvrđivanja vrednosti nepokretnosti, vodiće se računa i o tome koliko nepokretnost manje vredi zbog toga što na nepokretnosti ostaju određena prava i posle prodaje.

Sud će, na predlog stranke, koji mora biti podnesen najdocnije osam dana pre ročišta za prodaju, na ročištu za prodaju zaključkom ponovo utvrditi vrednost nepokretnosti, ako stranka učini verovatnim da se ta vrednost znatno izmenila od dana prethodnog utvrđivanja vrednosti do dana prodaje.

Rešenje o utvrđivanju vrednosti

Član 114

Vrednost nepokretnosti utvrđuje sud rešenjem.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba.

Obustava izvršenja zbog nedostatka pokrića

Član 115

Svako lice koje ima pravo da se namiri iz prodajne cene nepokretnosti, ako po redu prvenstva dolazi ispred izvršnog poverioca koji je predložio izvršenje, može predložiti da se izvršenje obustavi ako utvrđena vrednost nepokretnosti ne pokriva iznos njegovog potraživanja.

Predlog za obustavu izvršenja može se podneti u roku od osam dana od dana dostavljanja zaključka o prodaji.

2. Prodaja nepokretnosti

Zaključak o prodaji

Član 116

Po pravosnažnosti rešenja o izvršenju i rešenja o utvrđivanju vrednosti nepokretnosti, sud donosi zaključak o prodaji nepokretnosti kojim se određuju način i uslovi prodaje, kao i vreme i mesto prodaje, vremenski period u toku dana u kome će se omogućiti razgledanje nepokretnosti, ako se prodaja vrši putem javnog nadmetanja.

Zaključak o prodaji objavljuje se na oglasnoj tabli suda i na drugi uobičajeni način.

Stranka može o svom trošku da objavi zaključak o prodaji u sredstvima javnog informisanja odnosno da o zaključku obavesti lica koja se bave posredovanjem u prodaji nepokretnosti.

Od objavljivanja zaključka o prodaji na oglasnoj tabli suda do dana prodaje mora proteći najmanje 30 dana.

Zaključak o prodaji dostavlja se strankama, založnim poveriocima, učesnicima u postupku i licima koja imaju upisano zakonsko pravo preče kupovine i nadležnom organu poreske uprave.

Pravo preče kupovine

Član 117

Lice koje ima zakonsko pravo preče kupovine nepokretnosti koja je predmet izvršenja prodajom ima prvenstvo pred najpovoljnijim ponudiocem, ako odmah po zaključenju nadmetanja izjavi da nepokretnost kupuje pod istim uslovima.

Lice koje ima ugovorno pravo preče kupovine ostvariće ga pod uslovima iz stava 1. ovog člana, ako nije postojalo zakonsko pravo, ili ga titular tog prava nije koristio.

Pravo preče kupovine izvršnog poverioca

Član 118

Ako na nepokretnostima nije postojalo ni zakonsko ni ugovorno pravo preče kupovine, odnosno ako imao ci ovo pravo nisu koristili, pravo preče kupovine ima izvršni poverilac.

Izvršni poverilac stiče pravo preče kupovine nepokretnosti zabeležbom rešenja o izvršenju na nepokretnosti.

Ako lica koja su stekla pravo preče kupovine nepokretnosti pre izvršnog poverioca izjave na zapisnik pred sudom da se neće koristiti tim pravom, izvršni poverilac ima prednost pred najpovoljnijim ponuđačem ako odmah po zaključenju prodaje izjavi da nepokretnost kupuje pod istim uslovima.

Izjašnjavanje nosioca prava preče kupovine

Član 119

Ako se nepokretnost prodaje neposrednom pogodbom, sud će pozvati nosioca zakonskog prava preče kupovine, nosioca ugovornog prava preče kupovine koje je upisano u javne knjige i izvršnog poverioca da se u zapisniku kod suda izjasni da li to pravo hoće da koristi.

Način prodaje

Član 120

Prodaja nepokretnosti vrši se putem usmenog javnog nadmetanja.

Ročište za prodaju nepokretnosti održava se u sudskoj zgradi, ako sud nije drugačije odredio.

Ročište za prodaju održava se pred sudijom pojedincem.

Stranke i založni poverioci mogu se u svako doba sporazumeti da se prodaja nepokretnosti izvrši u određenom roku neposrednom pogodbom.

Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom zaključuje se u pismenom obliku i ovaj ugovor proizvodi dejstvo od dana pravosnažnosti rešenja o dosuđenju.

Uslovi prodaje

Član 121

Uslovi prodaje, pored ostalih podataka, sadrže:

- 1) bliži opis nepokretnosti sa pripadcima;
- 2) naznačenje prava trećih lica koja ne prestaju prodajom;
- 3) naznačenje službenosti i stvarnih tereta koje kupac preuzima;
- 4) procenjenu vrednost nepokretnosti utvrđenu rešenjem suda;
- 5) rok u kome je kupac dužan da položi cenu, koji ne može biti duži od 30 dana od dana prodaje;

6) način prodaje, iznos jemstva, rok u kome mora biti jemstvo dato, kod koga i kako mora biti dato.

Na predlog izvršnog poverioca ili izvršnog dužnika, datum, mesto i uslovi prodaje objaviće se u sredstvima javnog informisanja, o trošku predlagača.

Polaganje jemstva

Član 122

U javnom nadmetanju mogu učestvovati samo lica koja su prethodno položila jemstvo.

Jemstvo iznosi jednu desetinu utvrđene vrednosti nepokretnosti.

Polaganja jemstva oslobođeni su izvršni poverilac po čijem je predlogu određeno izvršenje i založni izvršni poverilac, ako njihova potraživanja dostižu iznos jemstva i ako bi se, s obzirom na njihov red prvenstva i utvrđenu vrednost nepokretnosti, taj iznos mogao namiriti iz kupovne cene.

Kod prodaje neposrednom pogodbom kupac polaže jemstvo licu sa kojim je zaključio ugovor i to neposredno pred zaključenje ugovora.

Ponudiocima čija ponuda nije prihvaćena vratiće se jemstvo odmah po zaključenju javnog nadmetanja.

Jedan ponudilac

Član 123

Ročište za prodaju nepokretnosti održaće se i kad prisustvuje samo jedan ponudilac.

Ročište za prodaju nepokretnosti se neće održati ako je izvršni poverilac jedini ponudilac.

Sud može na predlog stranaka ili založnog izvršnog poverioca, odrediti, prema okolnostima slučaja, da se ročište za prodaju odloži, ako je prisutan samo jedan ponudilac.

Ko ne može biti kupac

Član 124

Kupac ne može biti, ni na osnovu nadmetanja, niti na osnovu neposredne pogodbe, izvršni dužnik, sudija ili sudski izvršitelj, kao i lica koja su učestvovala u proceni.

Prodajna cena

Član 125

Na prvom ročištu za prodaju nepokretnost se ne može prodati ispod procenjene vrednosti.

Ako se nepokretnost nije mogla prodati na prvom ročištu, sud će zakazati drugo ročište na kome se nepokretnost može prodati ispod procenjene vrednosti, ali ne ispod dve trećine te vrednosti. Od prvog do drugog ročišta mora proteći najmanje 30 dana.

Stranke i založni izvršni poverioci mogu se sporazumeti, izjavom datom na zapisniku kod suda pred kojim izvršni postupak teče, da se nepokretnost može prodati putem nadmetanja i za nižu cenu od utvrđene vrednosti odnosno nižu od dve trećine te vrednosti.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana shodno se primenjuju i za slučaj da se nepokretnost nije mogla prodati neposrednom pogodbom za utvrđenu vrednost, niti na nekom docnijem ročištu za prodaju.

Ročište za prodaju i dosuđenje nepokretnosti

Član 126

Na ročištu za prodaju sud objavljuje da se pristupa nadmetanju pošto utvrdi da su ispunjeni uslovi za održavanje ročišta.

Nadmetanje počinje objavljivanjem početne cene. Ako najmanje jedan učesnik prihvati objavljenu cenu objavljuje se sledeća koja je viša, i to najviše za pet procenata od prethodne. Ovaj postupak se ponavlja sve dok poslednja ponuđena cena ostane neprihvaćena.

Nadmetanje se zaključuje po isteku deset minuta neposredno posle stavljanja najpovoljnije ponude.

Po zaključenom nadmetanju, sud utvrđuje koji je ponudilac ponudio najveću cenu i objavljuje da se tom ponudiocu dosuđuje nepokretnost.

O dosuđenju nepokretnosti prodate javnim nadmetanjem sud donosi posebno rešenje koje se objavljuje na oglasnoj tabli suda i dostavlja svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji, kao i svim učesnicima u nadmetanju.

Rešenje o dosuđenju ne može se pobijati posebnom žalbom već se razlozi za žalbu na to rešenje mogu iznositi u žalbi na rešenje o predaji nepokretnosti.

O ročištu za prodaju vodi se zapisnik.

Dosuđenje u slučaju prodaje neposrednom pogodbom

Član 127

Sud će doneti rešenje o dosuđenju nepokretnosti prodate neposrednom pogodbom, pošto utvrdi da su ispunjeni uslovi za punovažnost prodaje.

Rešenje o dosuđenju objavljuje se na oglasnoj tabli suda i dostavlja svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji, kao i kupcu.

Polaganje cene

Član 128

Kupac je dužan da položi cenu u roku određenom zaključkom o prodaji.

Ako je kupac izvršni poverilac čije potraživanje ne dostiže iznos postignute cene na javnom nadmetanju i ako bi se, s obzirom na njegov red prvenstva, mogao namiriti iz cene, dužan je da na ime cene položi samo razliku između potraživanja i postignute cene.

Ako ponuđač sa najvećom ponudom ne položi prodajnu cenu u predviđenom roku, sud će proglasiti prodaju tom ponuđaču bez pravnog dejstva i novim rešenjem dosuditi da je nepokretnost prodana drugom po redu ponuđaču. Ako ni taj ponuđač ne položi cenu koju je ponudio u određenom roku, sud primenjuje ova pravila i na trećeg ponuđača.

U slučaju da sva tri ponuđača sa najvišom ponudom ne polože ponuđenu odnosno prodajnu cenu u roku, sud će rešenjem prodaju oglasiti nevažećom i odrediti novu, koja će se održati najkasnije u roku od 45 dana od dana pravosnažnosti rešenja kojim je prodaja oglašena nevažećom.

Iz položenog jemstva tih ponuđača izmiriće se troškovi nove prodaje i nadoknaditi eventualna razlika između cene postignute na ranijoj i novoj prodaji.

Predaja nepokretnosti kupcu

Član 129

Nakon polaganja cene u slučaju prodaje nepokretnosti javnim nadmetanjem, odnosno po polaganju cene i pravosnažnosti rešenja o dosuđenju u slučaju prodaje neposrednom pogodbom, sud će doneti rešenje da se nepokretnost preda kupcu i da se, po pravosnažnosti tog rešenja, u javnu knjigu upiše u njegovu korist pravo svojine.

Rešenje o predaji nepokretnosti dostavlja se svim licima kojima se dostavlja i zaključak o prodaji.

Protiv rešenja o predaji nepokretnosti dozvoljena je posebna žalba.

Gubitak prava na državinu nepokretnosti

Član 130

Predajom nepokretnosti izvršni dužnik gubi pravo poseda nepokretnosti i dužan je da nepokretnost preda kupcu odmah nakon dostavljanja rešenja o predaji nepokretnosti, ako zakonom ili sporazumom s kupcem nije drugačije određeno.

Ispunjenje izvršnog dužnika

Član 131

Nakon što donese rešenje o predaji nepokretnosti, sud će na zahtev kupca, naložiti izvršnom dužniku zaključkom da nepokretnost isprazni i preda kupcu.

Izvršenje iz stava 1. ovog člana sprovodi se po pravilima ovog zakona o izvršenju radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti.

Kupac stiče položaj izvršnog poverioca podnošenjem predloga za izvršenje radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti.

Ispunjenje drugih lica

Član 132

Po donošenju rešenja o predaji nepokretnosti, sud će na predlog kupca zaključkom naložiti ispražnjenje i predaju nepokretnosti drugim licima koja se u nepokretnosti nalaze.

Sud će pristupiti sprovođenju izvršenja ovog zaključka odmah po njegovom donošenju. Izvršenje se sprovodi po pravilima ovog zakona o izvršenju radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti.

Zaštita prava kupca

Član 133

Ukidanje ili preinačenje rešenja o izvršenju posle pravosnažnosti rešenja o predaji nepokretnosti kupcu nema uticaja na njegovo pravo stečeno po rešenju o predaji nepokretnosti.

Namirenje dosuđenjem nepokretnosti izvršnom poveriocu

Član 134

Ako se nepokretnost nije mogla prodati na drugom ročištu za javno nadmetanje ili neposrednom pogodbom u roku koji je odredio sud, na predlog izvršnog poverioca sud će rešenjem dosuditi nepokretnost izvršnom poveriocu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana smatra se da je izvršni poverilac namiren u visini koja odgovara dvema trećinama procenjene vrednosti nepokretnosti.

Obustava izvršenja

Član 135

Ako se nepokretnost nije mogla prodati na drugom ročištu, niti se izvršni poverilac koristio pravom iz člana 118. ovog zakona, sud će naredna ročišta odrediti samo na predlog izvršnog poverioca.

Predlog za određivanje novog ročišta za prodaju izvršni poverilac ne može podneti pre isteka roka od tri meseca od dana održavanja prethodnog ročišta, niti po isteku jedne godine od tog dana.

Sud će obustaviti izvršenje ako izvršni poverilac ne stavi predlog u roku određenom u stavu 2. ovog člana.

Ako se nepokretnost nije mogla prodati putem neposredne pogodbe u roku određenom sporazumom stranaka i založnih izvršnih poverilaca a izvršni poverilac ne predloži javnu prodaju u roku iz stava 2. ovog člana, sud će obustaviti izvršenje.

3. Predaja nepokretnosti izvršnom poveriocu na korišćenje

Uslovi za predaju

Član 136

Kad su se stekli uslovi za obustavu izvršenja, sud može na predlog izvršnog poverioca, koji on može da stavi u roku od 30 dana, doneti rešenje da se njemu preda nepokretnost na korišćenje uz naknadu.

Rešenje o predaji nepokretnosti izvršnom poveriocu na korišćenje izvršni dužnik može pobijati žalbom.

Naknada i vreme trajanja

Član 137

Sud će rešenjem kojim predaje nepokretnost izvršnom poveriocu na korišćenje odrediti rok na koji se nepokretnost predaje i visinu mesečne naknade koja se može ostvariti za korišćenje nepokretnosti a po pribavljenom mišljenju stručnog lica.

Rok na koji se nepokretnost predaje izvršnom poveriocu na korišćenje sud određuje imajući u vidu visinu novčanog potraživanja izvršnog poverioca kao i visinu utvrđene naknade za korišćenje.

Naknada za korišćenje nepokretnosti uračunava se izvršnom dužniku kao otplata potraživanja izvršnom poveriocu.

Nakon isteka roka iz stava 2. ovog člana izvršni poverilac je obavezan da nepokretnost preda izvršnom dužniku.

Na predaju i vraćanje nepokretnosti shodno se primenjuju odredbe čl. 130-132. ovog zakona.

4. Namirenje izvršnih poverilaca

Kad se pristupa namirenju

Član 138

Sud pristupa namirenju po pravosnažnosti rešenja o predaji nepokretnosti kupcu.

Lica koja se namiruju i srazmera namirenja

Član 139

Iz prodajne cene namiruju se izvršni poverilac po čijem je predlogu određeno izvršenje, založni poverioci i kad nisu prijavili svoja potraživanja i lica koja imaju pravo na naknadu za lične službenosti.

Višak prodajne cene koji preostane nakon namirenja lica iz stava 1. ovoga člana predaće se izvršnom dužniku, ako za to nema smetnji.

Ako prodajna cena nije dovoljna za potpuno namirenje, više potraživanja koja imaju isti red namiruju se srazmerno visini tih potraživanja.

Prvenstveno namirenje

Član 140

Iz iznosa dobijenog prodajom namiruju se prvenstveno, i to sledećim redom:

- 1) troškovi izvršnog postupka,
- 2) potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, ako se dokazuju izvršnom ispravom i ako su prijavljena najdocnije na ročištu za prodaju.

Red namirenja ostalih potraživanja

Član 141

Po namirenju potraživanja iz člana 140. ovog zakona, namiruju se:

- 1) poreske i druge dažbine koje opterećuju nepokretnost u poslednjoj godini;
- 2) potraživanja po osnovu naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja, potraživanja po osnovu radnog odnosa zaposlenog kod preduzetnika odnosno drugog fizičkog lica koje obavlja delatnost i potraživanja doprinosa za socijalno osiguranje koja su dospela, bez obzira na to da li su obezbeđena založnim pravom na prodatoj nepokretnosti;
- 3) potraživanja obezbeđena založnim pravom;

4) potraživanja naknade za lične službenosti i stvarne terete koji se prodajom gase, ako su nastali pre pokretanja izvršnog postupka;

5) potraživanja izvršnih poverilaca po čijem je predlogu određeno izvršenje.

Založni poverioci, namiruju se po redu sticanja založnog prava, a poverioci naknade za lične službenosti i stvarne terete po redu upisa u javnu knjigu.

Troškovi i kamate za poslednje tri godine do donošenja rešenja o predaji nepokretnosti kupcu, određeni izvršnom ispravom, namiruju se po istom redu kao i glavna potraživanja.

Potraživanja iz stava 1. tač. 1), 2), 3) i 5) ovog člana se namiruju ako su prijavljena najdocnije na ročište za prodaju nepokretnosti i ako se kao dokaz priloži izvršna isprava.

Visina naknade za lične službenosti i stvarne terete

Član 142

Ako se o visini naknade za lične službenosti ili stvarne terete, koji se prodajom gase, ne postigne sporazum između nosilaca tih prava i izvršnih poverilaca koji po redu za namirenje dolaze posle njih, visinu naknade određuje sud, pri čemu uzima u obzir naročito vreme za koje bi službenost, odnosno teret još trajao, njihovu vrednost i godine života nosilaca tih prava.

Kupac i nosilac prava lične službenosti ili stvarnog tereta mogu se sporazumeti da kupac preuzme službenost, odnosno stvarni teret, a da se iznos naknade utvrđen po stavu 1. ovog člana odbije od kupovne cene.

Osporavanje potraživanja

Član 143

Izvršni poverilac ili drugo lice koje se namiruje iz prodajne cene može, ako je to od uticaja na njegovo namirenje, drugom osporiti postojanje potraživanja, izuzev potraživanja utvrđenog izvršnom ispravom, njegovu visinu i red po kom ima pravo da se namiri.

Osporavanje se može učiniti najdocnije na ročištu za deobu.

Upućivanje na parnicu

Član 144

Sud će lice koje je osporilo potraživanje uputiti da u određenom roku, koji ne može biti duži od 15 dana, pokrene parnicu, ako odluka zavisi od spornih činjenica, osim ako svoje osporavanje ne dokazuje pravosnažnom presudom, javnom ili po zakonu overenom privatnom ispravom. Ako lice koje osporava potraživanje to osporavanje dokazuje pravosnažnom presudom, javnom ili po zakonu overenom privatnom ispravom, sud će o osporavanju odlučiti u izvršnom postupku.

Ako lice koje osporava potraživanje učini verovatnim postojanje razloga za osporavanje, sud će zaključkom uputiti na parnicu lice čije je potraživanje osporeno, a donošenje rešenja o namirenju lica čije je potraživanje osporeno odložiti do okončanja parnice. Izuzetno, sud može donošenje rešenja o namirenju i namirenje tog lica usloviti davanjem obezbeđenja.

Iznos koji se odnosi na osporeno potraživanje položiće se u sudski depozit.

Ako lice koje je upućeno na parnicu u roku koji mu je za to određen ne dokaže da je parnicu pokrenulo, smatra se da potraživanje nije osporeno.

Presuda donesena u parnici o osporenom potraživanju deluje protiv izvršnog dužnika i svih izvršnih poverilaca.

Odredbom iz stava 4. ovog člana ne dira se u prava lica koje je upućeno na parnicu da i nakon završetka izvršnog postupka pokrene parnicu protiv lica čije je potraživanje osporilo, odnosno protiv lica koje mu je potraživanje osporilo.

Na predlog lica čije je potraživanje osporeno, sud može odlaganje donošenja rešenja o namirenju i namirenje potraživanja tog lica usloviti davanjem obezbeđenja za štetu koju bi to lice moglo pretrpeti zbog odlaganja namirenja. Ako lice koje je osporilo potraživanje ne da odgovarajuće obezbeđenje u roku koji mu je određen, smatraće se da potraživanje nije osporeno. Lice čije je potraživanje bilo osporeno ima pravo na naknadu štete koju je pretrpelo

zbog neosnovanog osporavanja potraživanja, ako je ono bilo učinjeno jedino radi toga da mu se šteti ili mu smeta u izvršavanju i ostvarenju njegovih prava.

5. Posebna pravila za namirenje pojedinih potraživanja

Nedospelo potraživanje

Član 145

Potraživanje založnog izvršnog poverioca koje nije dospelo do dana donošenja rešenja o namirenju, a za koje nije ugovorena kamata, isplatiće se po odbitku iznosa koji odgovara zakonskoj kamati, od dana donošenja rešenja o namirenju do dana dospelosti tog potraživanja.

Nedospelo potraživanje za koje je ugovorena kamata, isplatiće se zajedno sa iznosom ugovorene kamate, obračunate samo do dana donošenja rešenja o namirenju.

Nedospelo potraživanje povremenih primanja

Član 146

Potraživanje povremenih primanja po osnovu naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja, koja su obezbeđena zalogom, a dospevaju posle dana donošenja rešenja o namirenju, namiruju se na izričit zahtev izvršnog poverioca.

Potraživanja iz stava 1. ovog člana obračunavaju se shodno načinu na koji se obračunava naknada za ličnu službenost ili stvarni teret.

Potraživanje pod uslovom

Član 147

Iznos potraživanja koje je obezbeđeno založnim pravom, a zavisi od uslova, izdvojiće se i položiti u sudski depozit i isplatiti kad odložni uslov nastupi ili kad bude izvesno da raskidni uslov neće nastupiti.

Ako odložni uslov ne nastupi ili raskidni uslov nastupi, izdvojeni iznos služi za namirenje izvršnih poverilaca čija potraživanja nisu potpuno ili nisu uopšte namirena, a ako takvih izvršnih poverilaca nema, ili ceo iznos nije iscrpljen njihovim namirenjem, taj iznos odnosno ostatak, predaće se izvršnom dužniku.

Predbeležba založnog prava i zabeležba pokretanja spora

Član 148

Ako je u javnoj knjizi upisana predbeležba založnog prava, a lice u čiju je korist predbeležba upisana dokaže da je u toku postupak za njeno opravdanje, odnosno da još nije protekao rok za pokretanje tog postupka, potraživanje na koje se predbeležba odnosi namiruje se na način na koji se namiruju potraživanja pod odložnim uslovom.

Potraživanje za koje je u javnoj knjizi izvršen upis o pokretanju spora radi brisanja založnog prava ili zabeležba pokretanja spora namiruje se na način na koji se namiruje potraživanje pod raskidnim uslovom.

6. Ročište za deobu, rešenje o namirenju i brisanje prava i tereta

Ročište za deobu

Član 149

Po pravosnažnosti rešenja o predaji nepokretnosti kupcu, sud određuje ročište za deobu iznosa dobijenog prodajom.

Na ročište se, pored stranaka, pozivaju i lica koja prema stanju u spisima i prema podacima iz javne knjige polažu pravo da se namire iz iznosa dobijenog prodajom. U pozivu će se ta lica upozoriti da će se potraživanje izvršnog poverioca koji ne dođe na ročište uzeti prema stanju koje proizilazi iz javne knjige i spisa, kao i da, najdocnije na ročištu za deobu, mogu drugom osporiti postojanje potraživanja, njegovu visinu i red po kome ima pravo da se namiri.

Na ročištu se raspravlja o namirenju izvršnih poverilaca i drugih lica koje postavljaju zahtev za namirenje.

Rešenje o namirenju

Član 150

O namirenju izvršnih poverilaca i drugih lica koja polažu pravo na namirenje, sud odlučuje rešenjem posle održanog ročišta, uzimajući u obzir stanje koje proizilazi iz spisa, javne knjige, kao i stanje utvrđeno na ročištu.

Prilikom donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana uzeće se u obzir samo ona potraživanja po kojima je rešenje o izvršenju postalo pravosnažno, najdocnije na dan ročišta za deobu.

Ako ima potraživanja po kojima rešenje o izvršenju nije pravosnažno, na dan ročišta za deobu, ta potraživanja namiriće se po pravosnažnosti rešenja o izvršenju, iz preostalog iznosa prodajne cene, ako ga ima, a ostatak će se vratiti izvršnom dužniku.

Protiv rešenja o namirenju može se izjaviti žalba.

Brisanje prava i tereta

Član 151

Po pravosnažnosti rešenja o namirenju, sud će rešenjem odrediti da se u javnoj knjizi brišu upisana prava i tereti, osim onih koji ostaju na nepokretnosti i posle predaje nepokretnosti kupcu ili koje je kupac preuzeo.

7. Posebna pravila za izvršenje na nepokretnostima koje nisu upisane u javnu knjigu

Izvršenje na nepokretnostima na područjima gde ne postoje javne knjige

Član 152

Na području za koje nije izrađen katastar nepokretnosti niti su ustanovljene zemljišne knjige, odnosno ne postoji zakonom propisan registar prava na nepokretnostima, shodno će se primenjivati pravna pravila koja važe za isprave koje se podnose uz predlog za izvršenje kao

dokaz o pravu svojine na nepokretnosti koja je predmet izvršenja i pravna pravila o drugom načinu upisa rešenja o izvršenju na nepokretnosti.

Ako nije moguće pribaviti dokaz o pravu svojine saglasno pravnim pravilima koja na tom području važe, umesto dokaza o svojini, izvršni poverilac je dužan da u predlogu za izvršenje naznači mesto na kome se nepokretnost nalazi, njen naziv, granice i površinu.

U slučaju iz stava 2. ovog člana sud će izvršiti popis nepokretnosti za koju je predloženo izvršenje i na ročište za popis pozvati izvršnog poverioca, izvršnog dužnika i lica sa čijim se nepokretnostima graniči ta nepokretnost.

Zapisnik o popisu ima značaj upisa izvršenja i objavljuje se na oglasnoj tabli suda.

Izvršenje na nepokretnosti koja nije upisana u javnu knjigu

Član 153

Ako na području na kome su ustanovljene javne knjige, nepokretnost nije upisana, izvršni poverilac uz predlog za izvršenje mora podneti isprave na osnovu kojih se može izvršiti upis.

Po prijemu predloga za izvršenje i isprava na osnovu kojih se može izvršiti upis, sud će bez odlaganja isprave dostaviti sudu, organu ili organizaciji koja vodi registar radi upisa, i zastati sa postupkom dok postupak upisa ne bude okončan.

Ako izvršni poverilac u predlogu za izvršenje kao predmet izvršenja predloži zgradu ili deo zgrade koji nisu upisani u javnu knjigu, uz izjavu da se upis ne može izvršiti u smislu st. 1. i 2. ovog člana, sud će rešenjem dozvoliti izvršenje na nepokretnosti u vanknjižnoj svojini izvršnog dužnika, ako izvršni poverilac dostavi ili označi, kao dokaz o vanknjižnoj svojini, građevinsku dozvolu koja glasi na ime izvršnog dužnika ili, ako građevinska dozvola ne glasi na ime izvršnog dužnika, isprave o pravnim poslovima koje vode sticanju svojine izvršnog dužnika.

Na predlog izvršnog poverioca sud će obavezati izvršnog dužnika ili treće lice da dostave isprave iz stava 3. ovog člana, pod pretnjom novčane kazne iz člana 45. ovog zakona.

Na predlog izvršnog poverioca sud će obavezati nadležni organ da dostavi isprave iz stava 3. ovog člana.

Kada sud dozvoli izvršenje na nepokretnosti koja se ne može upisati u javnu knjigu, u skladu sa stavom 3. ovog člana, u uslovima za javnu prodaju biće posebno naznačeno da se radi o vanknjižnoj svojini, a umesto zabeležbe biće izvršen popis na način predviđen članom 152. st. 3. i 4. ovog zakona.

Glava treća

IZVRŠENJE NA POTRAŽIVANJU IZVRŠNOG DUŽNIKA

1. Osnovna pravila

Mesna nadležnost

Član 154

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje na novčanom potraživanju izvršnog dužnika i za sprovođenje tog izvršenja, ako se ne može ustanoviti nadležnost primenom člana 3. stav 2. ovog zakona, mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi boravište izvršnog dužnika, a ako izvršni dužnik nema boravište u Republici Srbiji, mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište dužnikovog dužnika, a ako ovaj nema prebivalište u Republici Srbiji, nadležan je sud na čijem se području nalazi boravište dužnikovog dužnika.

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje na potraživanju izvršnog dužnika na predaju stvari i za sprovođenje tog izvršenja mesno je nadležan sud gde se stvari nalaze.

Odredbe stava 1. ovog člana koje se odnose na prebivalište i boravište, shodno se primenjuju i na sedište pravnog lica.

Izuzimanje od izvršenja

Član 155

Izuzeti su od izvršenja:

- 1) primanje po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja;
- 2) primanje po osnovu naknade zbog telesnog oštećenja po propisima o invalidskom osiguranju;
- 3) primanje po osnovu socijalne pomoći;
- 4) primanje po osnovu privremene nezaposlenosti;
- 5) primanje po osnovu dodatka na decu;
- 6) primanje po osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima;
- 7) primanje vojnika i pitomaca vojnih škola;
- 8) naknada za rad osuđenom u kazneno-popravnom zavodu, osim za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, kao i za potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim delom osuđenog;
- 9) druga potraživanja čiji je prenos zabranjen zakonom.

Ograničenje izvršenja

Član 156

Izvršenje na zaradi i penziji, kao i na naknadi zarade može se sprovesti do iznosa od dve trećine zarade, penzije ili naknade zarade.

Ako se izvršenje sprovodi na minimalnoj zaradi, predmet izvršenja može biti samo do jedne polovine iste.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se i na platu oficira, podoficira, vojnog službenika, kao i na primanja lica u rezervnom sastavu za vreme vojne službe.

Izvršenje na primanju ratnih i mirnodopskih vojnih invalida po osnovu invalidnine, ortopedskog dodatka i invalidskog dodatka može se sprovesti samo za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja, i to do iznosa od jedne polovine tog primanja.

Izvršenje na primanju po osnovu naknade štete u vidu novčane rente koja se dosuđuje na osnovu pravila obligacionog prava, ugovora o doživotnom izdržavanju, kao i na primanju po osnovu ugovora o osiguranju života, može se sprovesti samo na delu koji prelazi iznos najviše stalne socijalne pomoći koja se isplaćuje na području na kome izvršni dužnik ima prebivalište.

Ograničenje izvršenja kod potraživanja na predaju stvari

Član 157

Ako potraživanje izvršnog dužnika glasi na predaju stvari, izvršenje je moguće u meri u kojoj bi se moglo sprovesti da je stvar u svojini izvršnog dužnika i da se primenjuju pravila o izvršenju radi namirenja novčanog potraživanja na pokretnim stvarima.

Izvršne radnje

Član 158

Izvršenje na potraživanju sprovodi se zaplenom potraživanja i prenosom potraživanja radi naplate odnosno prenosom umesto isplate, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Predlogom za izvršenje može se zahtevati da se odredi samo plenidba potraživanja, ali u tom slučaju, izvršni poverilac je dužan da u roku od 30 dana od dana kad mu je dostavljeno rešenje o zapleni, odnosno od dana kad mu je dostavljeno obaveštenje o izjašnjenju dužnika izvršnog dužnika, podnese predlog za namirenje ili za prenos potraživanja.

Ako izvršni poverilac u roku takav predlog ne podnese, izvršenje će se obustaviti.

2. Plenidba potraživanja

Zabrana ispunjenja i raspolaganja

Član 159

Rešenjem o izvršenju na dužnikovom potraživanju sud zabranjuje dužniku izvršnog dužnika da potraživanje izmiri dužniku, a izvršnom dužniku da potraživanje naplati ili njime raspolaže u korist trećih lica ili svoga dužnika (plenidba potraživanja).

Novčana kazna

Član 160

Za nepoštovanje zabrane iz člana 159. ovog zakona sud izriče novčanu kaznu iz člana 45. ovog zakona.

Založno pravo

Član 161

Izvršni poverilac stiče založno pravo na potraživanju dostavljanjem rešenja o zapleni potraživanja izvršnom dužniku.

Založno pravo na potraživanju odnosi se i na kamatu koju zaplenjeno potraživanje daje.

Sporedna prava

Član 162

Ako je zaplenjeno potraživanje obezbeđeno zalogom ili hipotekom, izvršni poverilac zaplenom stiče položaj podzaložnog odnosno nadhipotekarnog izvršnog poverioca.

Plenidba odnosno sticanje založnog prava na potraživanju koje je obezbeđeno ručnom zalogom ili hipotekom upisuje se u odgovarajući registar, u kome su zaloga odnosno hipoteka upisani.

Izvršni dužnik će predmet ručne zaloge predati izvršnom poveriocu, ako se sa tim saglasi zalagodavac.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, ako izvršni dužnik odbije da preda predmet zaloge izvršnom poveriocu, prenos državine će se ostvariti na način na koji se izvršava obaveza na predaju pokretnih stvari, po ovom zakonu.

Jemac zaplenjenog potraživanja ostaje garant zaplenjenog potraživanja obezbeđenog jemstvom.

Dužnost izvršnog poverioca

Član 163

Izvršni poverilac u čiju je korist zaplenjeno potraživanje dužan je da vrši sve pravne i faktičke radnje potrebne za očuvanje potraživanja i sporednih prava.

Za savesno vršenje ovih radnji izvršni poverilac odgovara dužniku.

Plenidba u korist više izvršnih poverilaca

Član 164

Ako više izvršnih poverilaca zatraži izvršenje na istom dužnikovom potraživanju, red prvenstva založnih prava određuje se prema danu prijema predloga za izvršenje u sudu.

Ako više predloga stigne sudu istoga dana, založna prava imaju isti red prvenstva, a poverioci se, ako se iz potraživanja ne mogu namiriti u celini, namiruju srazmerno.

Izjašnjavanje dužnika izvršnog dužnika

Član 165

Sud će, na predlog izvršnog poverioca, zatražiti od dužnika izvršnog dužnika da se u roku koji sud odredi, izjasni o tome da li i u kom obimu priznaje zaplenjeno potraživanje i da li je voljan da ga izmiri, kao i da li je njegova obaveza da izmiri to potraživanje uslovljena ispunjenjem neke druge obaveze.

Predlog za izjašnjenje dužnika izvršnog dužnika izvršni poverilac može spojiti sa predlogom za izvršenje ili ga dati posebnim podneskom posle tog predloga, a najdocnije do početka namirenja.

Izjašnjenje dužnika izvršnog dužnika dostaviće se izvršnom poveriocu bez odlaganja.

3. Prenos i namirenje iz dužnikovog novčanog potraživanja

3.1. Opšta pravila

Rešenje o prenosu

Član 166

Na predlog izvršnog poverioca, sud će doneti rešenje o prenosu potraživanja na izvršnog poverioca.

Ako je prethodno na predlog izvršnog poverioca doneto rešenje o zapleni, rešenje o prenosu potraživanja može se doneti tek pošto rešenje o zapleni postane pravosnažno.

Ako je izvršni poverilac predložio da se dužnik izvršnog dužnika izjasni o potraživanju na kome se predlaže izvršenje, sud će doneti rešenje o predlogu za prenos po isteku tri dana od dana kad je izvršnom poveriocu dostavljeno obaveštenje o izjašnjenju dužnika izvršnog dužnika.

Posebni uslovi za prenos potraživanja delimično izuzetog od izvršenja i zaplenjenog potraživanja

Član 167

Potraživanje koje je delimično izuzeto od izvršenja ili koje je već zaplenjeno u korist drugih lica, prenosi se pošto izvršni poverilac položi jemstvo da će sudu predati deo koji je izuzet od izvršenja.

Posebni uslovi za prenos deljivog potraživanja

Član 168

Prenos novčanog potraživanja može se odrediti i sprovesti samo u iznosu koji je potreban za namirenje poveriočevog potraživanja.

Ako više izvršnih poverilaca istovremeno traži izvršenje na istom potraživanju koje je deljivo, prenos se određuje u odgovarajućim iznosima, posebno u korist svakog izvršnog poverioca.

Sprovođenje prenosa

Član 169

Prenos potraživanja sproveden je kada se rešenjem kojim se određuje prenos dostavi dužniku izvršnog dužnika.

Obaveze izvršnog dužnika i izvršnog poverioca

Član 170

Izvršni dužnik je dužan da u roku koji odredi sud, a na zahtev izvršnog poverioca na koga je preneseno potraživanje, da objašnjenja koja su izvršnom poveriocu potrebna radi ostvarivanja tog potraživanja i da mu preda isprave koje se na to potraživanje odnose.

Izvršni poverilac na koga je prenesen deo potraživanja dužan je ako izvršni dužnik to zahteva da, u roku koji odredi sud, položi jemstvo da po ostvarenju tog potraživanja vrati isprave koje se odnose na potraživanje.

Sud će, na predlog izvršnog poverioca, sprovesti izvršenje protiv izvršnog dužnika radi predaje isprava, ako ih on sam ne preda.

Predaju isprava koje se nalaze kod trećeg lica izvršni poverilac može zahtevati tužbom, ako bi to pravo imao izvršni dužnik.

Na ispravi koja se predaje izvršnom poveriocu sud će zabeležiti da je sproveden prenos potraživanja za koje je određeno izvršenje.

Polaganje potraživanja kod suda

Član 171

Ako u pogledu prenesenog potraživanja, pored izvršnog poverioca, i druga lica ističu neko pravo, dužnik izvršnog dužnika može u korist svih tih lica položiti sudu ceo iznos tog potraživanja ili samo dospelu iznos.

Izvršni poverilac na koga je preneseno potraživanje u pogledu kojeg i druga lica ističu neko pravo, može preko suda pozvati dužnika izvršnog dužnika da iznos prenesenog potraživanja položi kod tog suda.

Vrsta prenosa

Član 172

Zaplenjeno potraživanje prenosi se na izvršnog poverioca, prema njegovom predlogu, radi naplate ili umesto isplate.

3.2. Prenos potraživanja radi naplate

Ovlašćenja izvršnog poverioca

Član 173

Prenosom potraživanja radi naplate, izvršni poverilac se ovlašćuje da traži od dužnika izvršnog dužnika isplatu iznosa naznačenog u rešenju o prenosu, ako je taj iznos dospeo, da vrši sve radnje koje su potrebne radi očuvanja i ostvarenja prenesenog potraživanja i da koristi prava u vezi sa zalogom koja je data za obezbeđenje tog potraživanja kao i da se obrati jemcu dužnika izvršnog dužnika na način koji odgovara vrsti jemstva.

Prenosom potraživanja radi naplate, izvršni poverilac nije ovlašćen da sa dužnikom izvršnog dužnika zaključi poravnanje, da mu oprostí dug ili da prenesenim potraživanjem na drugi način raspolaže, kao ni da sa dužnikom izvršnog dužnika ugovori da odluku o osnovanosti potraživanja, ako je ono sporno, donese izabrani sud.

Izvršnom poveriocu na koga je preneseno potraživanje radi naplate, dužnik izvršnog dužnika može istaći prigovore koje bi mogao istaći dužniku, kao i prigovore koje ima u odnosu na izvršnog poverioca.

Ustupanje prenesenog potraživanja izvršeno od strane dužnika izvršnog dužnika, posle prenosa nema pravno dejstvo na prava koja je izvršni poverilac stekao prenosom.

Prenos radi naplate potraživanja upisanog u javnoj knjizi

Član 174

Prenos radi naplate potraživanja upisanog u javnoj knjizi upisaće se po službenoj dužnosti.

Uslovljenost obaveze dužnika izvršnog dužnika predajom stvari

Član 175

Ako obaveza dužnika izvršnog dužnika da isplati potraživanje zavisi od obaveze izvršnog dužnika da mu preda određenu stvar, koja se nalazi u državini izvršnog dužnika, a ta je obaveza utvrđena pravosnažnom presudom, sud će, na predlog izvršnog poverioca na koga je preneseno potraživanje radi naplate, odlučiti da izvršni dužnik preda tu stvar sudu radi predaje dužniku izvršnog dužnika.

Na predlog izvršnog poverioca, sud će prema izvršnom dužniku koji nije predao stvar u određenom roku, sprovesti izvršenje radi predaje stvari.

Obaveštenje izvršnog dužnika o tužbi za naplatu prenesenog potraživanja

Član 176

Izvršni poverilac koji je podneo tužbu radi naplate prenesenog potraživanja dužan je da bez odlaganja obavesti izvršnog dužnika o pokrenutoj parnici, a u protivnom odgovara izvršnom dužniku za štetu koja mu je tim propustom nanesena.

Zadocnjenje u naplati prenesenog potraživanja

Član 177

Izvršni poverilac koji se ne stara kako treba o naplati prenesenog potraživanja, odgovara za štetu koja je time nanescena drugom izvršnom poveriocu radi čijeg je potraživanja potraživanje izvršnog dužnika zabranjeno ili odgovara za štetu izvršnom dužniku.

U tom slučaju, sud može, na predlog drugog izvršnog poverioca, ukinuti rešenje o prenosu potraživanja na neurednog izvršnog poverioca i potraživanje preneti na drugog izvršnog poverioca.

Namirenje izvršnog poverioca

Član 178

Izvršni poverilac na koga je preneseno potraživanje radi naplate namiren je u visini u kojoj je to potraživanje naplatio.

Naplata iznosa preko poveriočevog potraživanja

Član 179

Izvršni poverilac koji je od prenesenog potraživanja naplatio više nego što iznosi njegovo potraživanje, dužan je da taj višak položi sudu.

Sud će taj višak predati drugim založnim poveriocima i izvršnom dužniku, ako na to imaju pravo.

Izvršnom poveriocu koji je položio višak naplaćenog iznosa sud će vratiti položeno jemstvo.

Prenos umesto isplate

Član 180

Zaplenjeno potraživanje prelazi prenosom umesto isplate na izvršnog poverioca do prenesenog iznosa, sa dejstvom ustupanja potraživanja uz naknadu.

Ako je preneseno potraživanje obezbeđeno založnim pravom upisanim u javnoj knjizi, sud će po službenoj dužnosti preneti prava izvršnog dužnika na izvršnog poverioca, a brisati založno pravo upisano u korist izvršnog dužnika.

Izvršni poverilac na koga je preneseno potraživanje umesto isplate smatra se namirenim i samim prenosom, u visini tog potraživanja.

Odredbom stava 3. ovog člana ne dira se u pravila o odgovornosti izvršnog dužnika za istinitost i naplativost prenesenog potraživanja.

4. Posebne odredbe o izvršenju na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima

Primena odredaba

Član 181

U pogledu izvršenja na zaradi, primenjuju se odredbe ove glave zakona, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Rešenje o izvršenju

Član 182

Rešenjem o izvršenju na zaradi, određuje se plenidba na određenom delu zarade i nalaže se državnom organu, pravnom licu ili drugom poslodavcu koji izvršnom dužniku isplaćuje zaradu, da novčani iznos, za koji je određeno to izvršenje, isplati odnosno isplaćuje izvršnom poveriocu.

U zaradu, u smislu ovog zakona, ulaze sva primanja zaposlenog po osnovu rada.

Povećanje zarade

Član 183

Rešenje o izvršenju odnosi se i na povećanje zarade koje nastane posle dostavljanja rešenja o izvršenju.

Kad pravo na izdržavanje ima više lica

Član 184

Ako se izvršenje na zaradi sprovodi radi namirenja prava na zakonsko izdržavanje, odnosno prava na rentu za izgubljeno izdržavanje, usled smrti davaoca izdržavanja, koje prema istom izvršnom dužniku ima više lica, a ukupni iznos njihovih potraživanja prelazi deo zarade koji može biti predmet izvršenja, izvršenje se određuje i sprovodi u korist svakog od takvih izvršnih poverilaca srazmerno visini njihovih potraživanja.

Ako posle započetog sprovođenja izvršenja na zaradi, odnosno drugom stalnom novčanom primanju, bude podnesen novi predlog za izvršenje za potraživanja iz stava 1. ovog člana, sud će ranije doneseno rešenje o izvršenju izmeniti u smislu stava 1. ovog člana i odrediti iznos koji će se ubuduće isplaćivati pojedinim poveriocima.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, rešenje o izvršenju dostavlja se i ranijem izvršnom poveriocu koji protiv tog rešenja može izjaviti žalbu.

Mesto isplate

Član 185

Potraživanje za koje nije propisano bezgotovinsko plaćanje, izvršni poverilac naplaćuje neposredno na blagajni na kojoj se izvršnom dužniku isplaćuje zarada.

Izvršni poverilac ima pravo da zahteva da mu se obustavljeni iznos isplaćuje preko pošte, na adresu koju naznači, a po odbitku poštanskih troškova.

Promena poslodavca

Član 186

Kad je izvršnom dužniku prestao radni odnos, rešenje o izvršenju dejstvuje i prema drugom poslodavcu kod koga je izvršni dužnik posle toga zasnovao radni odnos, i to od dana kad je tom poslodavcu dostavljeno rešenje o izvršenju.

Poslodavac kod koga izvršni dužnik nije više u radnom odnosu dužan je da bez odlaganja, preporučenom pošiljkom, dostavi rešenje o izvršenju poslodavcu kod koga je izvršni dužnik zasnovao radni odnos i o tome da obavesti sud.

Poslodavac kod koga izvršni dužnik nije više u radnom odnosu izvestiće bez odlaganja sud ako mu nije poznato kod koga je izvršni dužnik zasnovao nov radni odnos, a sud će o tome obavestiti izvršnog poverioca, ostavljajući mu rok u kome će izvestiti sud kod kog je poslodavca izvršni dužnik zasnovao radni odnos.

Sud će pozvati dužnika da se izjasni kod koga je poslodavca zaposlen pod pretnjom novčane kazne iz člana 45. ovog zakona za nepostupanje, a žalba na rešenje odnosno prigovor, ne zadržava izvršenje.

Odgovornost za propuštenu obustavu i isplatu dospelih obroka

Član 187

Izvršni poverilac može da predloži da sud u izvršnom postupku rešenjem obaveže poslodavca da mu izmiri sve obroke koje je propustio da obustavi i isplati prema rešenju o izvršenju.

Predlog iz stava 1. ovog člana izvršni poverilac može podneti do okončanja izvršnog postupka.

Rešenje kojim se usvaja predlog izvršnog poverioca ima dejstvo rešenja o izvršenju.

Poslodavac koji nije postupio po rešenju o izvršenju ili je propustio da postupi po st. 2. i 3. iz člana 186. ovog zakona, odgovara za štetu koju je izvršni poverilac zbog toga pretrpeo.

Zabrana po pristanku izvršnog dužnika

Član 188

Zabrana stavljena na zaradu izvršnog dužnika po njegovom pristanku (administrativna zabrana) ima pravno dejstvo rešenja o izvršenju na zaradi, ako je stavljena pre donošenja rešenja o izvršenju.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, administrativna zabrana nema uticaja na sprovođenje izvršenja na zaradi radi namirenja potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale po osnovu oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja.

Primanja na osnovu socijalnog osiguranja

Član 189

Odredbe ovog zakona koje se odnose na izvršenje na zaradi shodno se primenjuju i na izvršenja na primanjima po osnovu socijalnog osiguranja.

5. Izvršenje na štednom ulogu i tekućem računu

Izvršenje radi naplate potraživanja na štednom ulogu

Član 190

Izvršenje radi naplate potraživanja na štednom ulogu vrši se zaplenom i isplatom.

Izvršni poverilac koji predlaže izvršenje radi naplate na štednom ulogu dužan je da navede podatke o štednom ulogu, broj i naziv banke odnosno druge finansijske organizacije kod koje izvršni dužnik ima štedni ulog.

Ako izvršni poverilac ne da potrebne podatke o štednom ulogu dužnika, sud će te podatke zatražiti od organizacije kod koje se nalazi ulog, a koju je izvršni poverilac dužan da naznači u svom predlogu.

Organizacija je dužna da bez odlaganja sudu da tražene podatke i ne sme da obavesti izvršnog dužnika da su ti podaci traženi.

Plenidba je sprovedena danom dostavljanja rešenja o zapleni organizaciji kod koje se vodi štedni ulog.

Sud će rešenje o zapleni dostaviti izvršnom dužniku tek kada organizacija kod koje se vodi njegov štedni ulog obavesti sud da je sprovedena zabrana.

Namirenje izvršnog poverioca izvršiće se po pravilima namirenja iz novčanog potraživanja dužnika.

Izvršenje na sredstvima na tekućem računu izvršnog dužnika

Član 191

Pravila o izvršenju na štednom ulogu izvršnog dužnika shodno se primenjuju i na izvršenje na tekućem računu dužnika.

6. Izvršenje na hartijama od vrednosti

6.1. Izvršenje na hartijama od vrednosti o kojima se vodi javni registar

Izvršne radnje

Član 192

Izvršenje na pravima iz hartija od vrednosti koje se upisuju u registar u skladu sa posebnim zakonom vrši se zaplenom, procenom, prodajom i namirenjem.

Donošenjem rešenja o izvršenju na hartiji od vrednosti vrši se plenidba hartije od vrednosti koja je predmet izvršenja.

Rešenje o izvršenju se dostavlja izvršnom poveriocu, izvršnom dužniku i Centralnom registru hartija od vrednosti.

Momentom zaplene, izvršni poverilac stiče založno pravo na zaplenjenim hartijama od vrednosti.

Centralni registar hartije od vrednosti će po prijemu rešenja o zapleni, ili na zahtev izvršnog poverioca, bez odlaganja upisati založno pravo na hartiji od vrednosti. Od momenta upisa treća lica ne mogu biti savesna u odnosu na postojanje založnog prava izvršnog poverioca.

Izvršni dužnik od momenta zaplene ne može raspolagati zaplenjenim hartijama od vrednosti.

Procena i prodaja hartije od vrednosti i namirenje izvršnog poverioca vrši se po pravilima ovog zakona koja važe za izvršenje na akcijama.

6.2. Izvršenje na drugim hartijama od vrednosti

Izvršne radnje

Član 193

Izvršenje na drugim hartijama od vrednosti vrši se zaplenom potraživanja iz hartije od vrednosti i prenosom.

Plenidba potraživanja

Član 194

Plenidba potraživanja zasnovanog na hartiji od vrednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje inače potrebna ta hartija, sprovodi se na taj način što sudski izvršitelj takvu hartiju oduzme od izvršnog dužnika i preda je sudu.

Pravne radnje koje su potrebne za očuvanje ili vršenje prava iz hartija navedenih u stavu 1. ovog člana vrši u ime izvršnog dužnika sudski izvršitelj po zaključku suda.

Prenos

Član 195

Prenos potraživanja zasnovanog na hartiji od vrednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje inače potrebno da ona bude podnesena, sproveden je kad sud na tu hartiju stavi izjavu o prenosu i hartiju snabdevenu tom izjavom preda izvršnom poveriocu.

Potraživanje koje se zasniva na hartiji od vrednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje potrebno podnošenje te hartije, ili koje se iz drugih razloga ne može deliti u pogledu prenosa ili ostvarenja, može se preneti samo u njegovom punom iznosu.

Ako taj iznos prelazi iznos poveriočevog potraživanja, zabranjeno potraživanje će se preneti pošto izvršni poverilac položi jemstvo da će taj višak predati sudu.

Ako je više izvršnih poverilaca podnelo predlog za prenos u različite dane, sud će preneti potraživanje na izvršnog poverioca koji je prvi podneo predlog, a ako je više izvršnih poverilaca podnelo predlog istog dana, potraživanje će se preneti na izvršnog poverioca čije je potraživanje najveće.

Pravila ovog zakona o prenosu radi naplate i prenosu umesto isplate primenjuju se i na prenos potraživanja iz hartija od vrednosti.

7. Izvršenje na sredstvima na računu izvršnog dužnika

Mesna nadležnost

Član 196

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje i za sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima koja se vode na računu izvršnog dužnika mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sedište banke ili druge finansijske organizacije ili sud na čijem se području nalazi organizacioni deo banke ili druge finansijske organizacije kod koje se vodi račun dužnika.

Obim izvršenja prema pravnom licu i preduzetniku

Član 197

Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja prema pravnom licu i preduzetniku može se sprovesti na svim novčanim sredstvima na njihovim računima kod banaka ili drugih finansijskih organizacija, kao i na deviznim sredstvima koje oni imaju na deviznim računima kod banaka, u dinarskoj protivvrednosti.

Rešenje o izvršenju

Član 198

Rešenjem o izvršenju na novčanim sredstvima koja se vode na računu izvršnog dužnika, nalaže se bankama i drugim finansijskim organizacijama, da novčani iznos za koji je određeno izvršenje prenesu sa računa izvršnog dužnika na račun izvršnog poverioca, a za potraživanja za koja je propisana gotovinska isplata, da se taj iznos isplati izvršnom poveriocu u gotovom novcu.

Sprovođenje izvršenja

Član 199

Rešenje o izvršenju sud dostavlja organizaciji za prinudnu naplatu koja odmah nalaže bankama ili drugim finansijskim organizacijama kod kojih se vode računi izvršnog dužnika da obustave sve isplate sa tih računa do konačne naplate potraživanja.

Organizacija za prinudnu naplatu obaveštava i druge banke ili finansijske organizacije da tom izvršnom dužniku ne mogu da otvore nove račune i istovremeno nalaže bankama i drugim finansijskim organizacijama da joj odmah dostave podatke o stanju sredstava na računima izvršnog dužnika.

Po prijemu podataka iz prethodnog stava organizacija za prinudnu naplatu nalaže bankama ili drugim finansijskim organizacijama prenos sredstava na račun izvršnog poverioca ili gotovinsku isplatu.

Redosled naplate

Član 200

Organizacija za prinudnu naplatu dužna je da postupi po redosledu izvršenja prema vremenu prijema rešenja o izvršenju, istog dana u kome je primila rešenje o izvršenju, ako posebnim propisom nije predviđeno prioritarno izvršavanje naloga određenih izvršnih poverilaca i za određena potraživanja.

Banka ili druga finansijska organizacija dužna je da prenos sredstava sa računa izvršnog dužnika izvrši istog dana u kome je primila nalog organizacije za prinudnu naplatu.

Povremena davanja

Član 201

Ako se rešenjem o izvršenju izvršnom dužniku nalaže plaćanje povremenih davanja koja dospevaju u određenim vremenskim razmacima (novčana renta usled telesne povrede ili narušenja zdravlja, umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti ili gubitka izdržavanja i sl.), organizacija za prinudnu naplatu će naložiti banci ili drugoj finansijskoj organizaciji da, bez ponovnog zahteva, izvrši isplatu tih davanja po njihovoj dospelosti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, redosled naplate svih budućih obroka računa se prema vremenu prijema rešenja o izvršenju.

Organizacija za prinudnu naplatu i banka ili druga finansijska institucija vode posebnu evidenciju o rešenjima o izvršenju naplate budućih povremenih davanja.

Ako u vreme dospelosti davanja iz stava 1. ovog člana, za naplatu na računima izvršnog dužnika kod nosioca platnog prometa ne bude sredstava, shodno će se primeniti odredbe člana 199. stav 1. ovog zakona.

Zastajanje sa izvršenjem

Član 202

Na zahtev izvršnog poverioca koji podnese dokaz da je pred sudom izjavio da odustaje od daljeg izvršenja organizacija za prinudnu naplatu će naložiti banci da zastane sa izvršenjem, dok sud ne donese rešenje o obustavi postupka.

Izvršenje prema solidarnom dužniku

Član 203

Protiv dva ili više izvršnih dužnika koji solidarno odgovaraju po izvršnoj ispravi, obuhvaćenih istim predlogom za izvršenje, sud će doneti jedno rešenje o izvršenju.

Ako se računi solidarnih izvršnih dužnika vode kod raznih banaka ili drugih finansijskih institucija, sud će rešenje o izvršenju dostaviti organizaciji za prinudnu naplatu, a ta organizacija će naloge za obustavu isplata i naloge za dostavljanje podataka o stanju na računu i prenos dostaviti svim bankama ili drugim finansijskim organizacijama kod kojih se vode računi solidarnih dužnika.

Prenos sredstava sa deviznog računa

Član 204

Ako na računima izvršnih dužnika kod banaka ili drugih finansijskih institucija nema novčanih sredstava, organizacija za prinudnu naplatu će naložiti bankama kod kojih se vode devizni računi izvršnog dužnika da izvrše prenos sredstava sa tih računa preračunatih u dinare, po kursu na dan prenosa, u korist računa dužnika.

Banka je dužna da nalog organizacije za prinudnu naplatu izvrši istog dana kad ga je primila, a ako na deviznom računu nema sredstava, banka će po nalogu postupiti kad devizna sredstva pristignu, osim ako primi obaveštenje od organizacije za prinudnu naplatu da je prestala potreba prenošenja sredstava sa deviznog računa.

Dok ne izvrši nalog organizacije za prinudnu naplatu, odnosno dok ne dobije obaveštenje u smislu stava 2. ovog člana, banka ne može izvršavati naloge dužnika koji se odnose na raspolaganje sredstvima na njegovom deviznom računu.

Deo četvrti IZVRŠENJE RADI OSTVARIVANJA NENOVČANOG POTRAŽIVANJA

Glava prva PREDAJA POKRETNIH STVARI

1. Nadležnost

Mesna nadležnost

Član 205

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje radi predaje jedne ili više određenih stvari ili radi isporuke određene količine zamenljivih stvari, kao i za sprovođenje izvršenja mesno je nadležan sud na čijem se području stvari nalaze.

2. Predaja individualno određenih stvari

Kad se stvari nalaze kod izvršnog dužnika ili trećeg lica

Član 206

Izvršenje radi predaje jedne ili više individualno određenih ili individualizovanih stvari koje se nalaze kod izvršnog dužnika sprovodi se tako što sudski izvršitelj oduzima te stvari od izvršnog dužnika i predaje ih uz potvrdu izvršnom poveriocu.

Po odredbi stava 1. ovog člana, izvršenje se sprovodi i kad se stvari nalaze kod trećeg lica koje je voljno da ih preda sudskom izvršitelju.

Ako treće lice nije voljno da stvari preda, izvršni poverilac može sudu predložiti da na njega prenese potraživanje izvršnog dužnika prema trećem licu na predaju stvari.

Na postupak po predlogu iz stava 3. ovog člana primenjuju se odredbe ovog zakona o izvršenju na potraživanju da se predaju ili isporuče pokretne stvari.

Kad nezamenjive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica

Član 207

Kad nezamenjive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica sud će na predlog izvršnog poverioca da mu izvršni dužnik isplati vrednost te stvari, proceniti vrednost stvari i rešenjem naložiti da mu izvršni dužnik u određenom roku isplati vrednost te stvari, te odrediti izvršenje radi naplate iznosa procenjene vrednosti sa propisanom zateznom kamatom na taj iznos od dana procene do isplate.

Izvršni poverilac može staviti predlog u smislu stava 1. ovog člana u roku od osam dana od dana obaveštenja da stvari nisu nađene.

Izvršni poverilac je dužan da u predlogu iz stava 1. ovog člana opredeli sredstvo izvršenja radi naplate vrednosti procenjene stvari.

Izvršenje rešenja iz stava 1. ovog člana sprovodi se po pravosnažnosti tog rešenja.

Ako izvršni poverilac u određenom roku ne stavi predlog da mu izvršni dužnik isplati vrednost stvari sud će obustaviti izvršenje.

3. Predaja zamenljivih stvari

Kad se stvari nalaze kod izvršnog dužnika ili trećeg lica

Član 208

Kad izvršna isprava glasi na isporuku određene količine zamenljivih stvari koje se nalaze kod izvršnog dužnika ili trećeg lica, izvršenje se sprovodi na način propisan za predaju individualno određenih stvari.

Kad zamenljive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica

Član 209

Ako zamenljive stvari nisu nađene ni kod izvršnog dužnika ni kod trećeg lica, izvršni poverilac može predložiti da se izvršenje sprovede tako što će ga sud ovlastiti da u određenom roku, a na trošak izvršnog dužnika, nabavi te stvari na drugoj strani.

Predlog da se stvari nabave na drugoj strani, izvršni poverilac može staviti u roku od osam dana od dana kada ga je sud obavestio da stvari nisu nađene.

Sud će, na predlog izvršnog poverioca, rešenjem naložiti izvršnom dužniku da u određenom roku položi sudu iznos za nabavku stvari, te odrediti izvršenje radi naplate tog iznosa sa propisanom zateznom kamatom od dana procene stvari do dana polaganja iznosa sudu.

Izvršni poverilac je dužan da u predlogu iz stava 1. ovog člana opredeli sredstvo izvršenja radi naplate iznosa potrebnog za nabavku stvari.

Izvršenje rešenja iz st. 1. i 3. ovog člana sprovodi se po pravosnažnosti tog rešenja.

Ako izvršni poverilac u roku iz stava 2. ovog člana nije stavio predlog za nabavku stvari na drugoj strani, sud će obustaviti izvršenje, osim ako je izvršni poverilac blagovremeno stavio i predlog da mu izvršni dužnik isplati vrednost stvari koje je bio dužan predati.

Glava druga

ISPRAŽNjenje I PREDAJA NEPOKRETNOSTI

Mesna nadležnost

Član 210

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti i za sprovođenje tog izvršenja mesno je nadležan sud na čijem se području nepokretnost nalazi.

Način sprovođenja izvršenja

Član 211

Izvršenje radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti sprovodi se tako što sudski izvršitelj, nakon što udalji lica i ukloni stvari iz te nepokretnosti, predaje nepokretnost u posed izvršnom poveriocu.

Ispražnjenju i predaji nepokretnosti može se pristupiti nakon isteka osam dana od dana dostave rešenja o izvršenju izvršnom dužniku.

Ako su iseljenjem obuhvaćena maloletna lica, sud će o izvršenju obavestiti organ starateljstva.

Na zahtev sudskog izvršitelja, koji izvršnom poveriocu mora biti saopšten najkasnije osam dana pre sprovođenja izvršenja, izvršni poverilac je dužan da obezbedi potrebnu radnu snagu i prevoz sredstava radi sprovođenja izvršenja.

Na zahtev suda organ unutrašnjih poslova dužan je da pruži svu potrebnu pomoć u sprovođenju radnji iz stava 1. ovog člana.

Sud će lica koja ometaju sprovođenje izvršenja udaljiti ili će protiv ovih lica izreći novčanu kaznu, u skladu sa članom 45. ovog zakona.

Uklanjanje pokretnih stvari

Član 212

Pokretne stvari koje treba ukloniti predaju se izvršnom dužniku, a ako ovaj nije prisutan odraslom članu njegovog domaćinstva ili njegovom punomoćniku.

Ako prilikom preduzimanja izvršnih radnji nije prisutno ni jedno od lica kojima se stvari mogu predati ili ta lica neće da ih prime, stvari će se predati na čuvanje drugom licu ili izvršnom poveriocu, o trošku izvršnog dužnika.

Uklonjene stvari predaje na čuvanje drugom licu ili izvršnom poveriocu sudski izvršitelj, o čemu sačinjava zapisnik koji izvršni sudija potvrđuje zaključkom. Sud može naknadno zaključkom odrediti da se stvari povere nekom trećem licu umesto onome kome su predate.

O predaji drugom licu i o troškovima čuvanja stvari, sud će obavestiti izvršnog dužnika ostavljajući mu primeren rok u kome može tražiti da mu se stvari vrate, nakon što nadoknadi troškove čuvanja stvari.

Uz obaveštenje iz prethodnog stava sud će upozoriti izvršnog dužnika da će nakon isteka određenog roka stvari biti prodane i da će se iz prodajne cene namiriti troškovi čuvanja i prodaje stvari.

Prodaja pokretnih stvari

Član 213

Sud će po službenoj dužnosti odrediti zaključkom prodaju stvari za račun izvršnog dužnika, ako ovaj u ostavljenom roku ne zatraži njihovu predaju i ne naknadi troškove čuvanja.

Deo cene postignut prodajom, koji preostane nakon podmirenja troškova čuvanja i prodaje stvari, polaže se kod suda u korist izvršnog dužnika.

Prodaja stvari obavlja se po odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

Izvršenje radi naplate troškova postupka

Član 214

Izvršni poverilac može u predlogu za izvršenje radi ispražnjenja i predaje nepokretnih stvari zatražiti da se zajedno sa izvršenjem odredi izvršenje nad dužnikovim pokretnim stvarima koje treba ukloniti iz nepokretnosti radi naplate troškova izvršnog postupka.

Izvršenje iz stava 1. ovog člana određuje se i sprovodi po pravilima ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima izvršnog dužnika radi naplate novčanog potraživanja, a na predlog izvršnog poverioca.

Glava treća IZVRŠENJE OBAVEZA NA ČINJENJE, NEČINJENJE ILI TRPLJENJE

Mesna nadležnost

Član 215

Ako je izvršni dužnik po izvršnoj ispravi dužan da učini određenu radnju ili da se uzdrži od određene radnje ili da trpi određenu radnju, za odlučivanje o predlogu za izvršenje i za sprovođenje izvršenja mesno je nadležan sud na čijem području izvršni dužnik treba da izvrši obavezu po izvršnoj ispravi.

Radnja koju može izvršiti i drugo lice

Član 216

Izvršenje radi ostvarenja obaveze na radnju koju može obaviti drugo lice sprovodi se tako da sud ovlašćuje izvršnog poverioca da na trošak izvršnog dužnika poveri drugom licu da tu radnju obavi ili da je obavi on sam.

U predlogu za izvršenje izvršni poverilac može predložiti da sud rešenjem naloži izvršnom dužniku da unapred položi kod suda određeni iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati obavljanjem radnje od strane drugog lica ili izvršnog poverioca.

Konačno rešenje o visini troškova iz stava 2. ovog člana sud donosi na predlog izvršnog poverioca odnosno izvršnog dužnika, po izvršenoj radnji.

Ako se naknadno pokaže da je na osnovu rešenja iz stava 2. ovog člana pribavljeno od izvršnog dužnika više sredstava nego što je bilo potrebno za pokriće troškova obavljanja radnje i troškova izvršnog postupka sud će, na predlog izvršnog dužnika, vratiti razliku ako raspolaže sredstvima pribavljenim od izvršnog dužnika, odnosno naložiće izvršnom poveriocu da u određenom roku tu razliku vrati, ako je njemu ostavljena na raspolaganje.

Na osnovu rešenja iz stava 2. ovog člana može se predložiti izvršenje pre pravosnažnosti rešenja o izvršenju, a na osnovu rešenja iz stava 3. ovog člana tek nakon njegove pravosnažnosti.

Radnja koju može izvršiti samo dužnik

Član 217

Ako radnju utvrđenu u izvršnoj ispravi može obaviti samo izvršni dužnik, sud će rešenjem o izvršenju odrediti izvršnom dužniku rok za ispunjenje obaveze i istovremeno izreći novčanu kaznu iz člana 45. ovog zakona za slučaj da ne izvrši obavezu.

Po proteku roka, ako izvršni dužnik nije ispunio obavezu, sud će po službenoj dužnosti sprovesti rešenje o izrečenoj novčanoj kazni.

Istovremeno sud će odrediti novi rok za ispunjenje obaveze i izreći novu novčanu kaznu u većem iznosu nego što je bila ona koja mu je pre izrečena, za slučaj da ni u tom roku ne ispuni obavezu.

Sud će izvršnom dužniku izricati novčane kazne i pretiti novima, određujući daljnje rokove za ispunjenje obaveze, sve dok ukupni zbir izrečenih novčanih kazni ne dostigne desetostruki iznos prve izrečene kazne, koji se postupak ponavlja dok izvršni dužnik ne izvrši svoju obavezu.

Izvršni dužnik koji ispuni svoju obavezu u roku koji mu je sud odredio, dužan je da bez odlaganja o tome obavesti sud i priloži nesumnjive dokaze o tome. Nesumnjivim će se dokazom smatrati overena pismena izjava izvršnog poverioca o tome da je radnja obavljena, zapisnik sudskog izvršitelja o obavljanju radnje i nalaz i mišljenje sudskog veštaka da je radnja obavljena.

Ako radnja koju može obaviti samo izvršni dužnik ne zavisi isključivo od njegove volje (na primer, stvaranje određenih umetničkih dela i slično), izvršni poverilac nema pravo da traži izvršenje iz stava 1. ovog člana već samo naknadu štete.

Nečinjenje i trpljenje

Član 218

Na način predviđen u prethodnom članu izvršenje se sprovodi i kad se izvršni dužnik ponaša protivno obavezi da ne učini određenu radnju ili da trpi preduzimanje određene radnje.

Sud će na predlog izvršnog poverioca rešenjem naložiti izvršnom dužniku da položi jemstvo za štetu ako izvršni poverilac učini verovatnim da bi štetu pretrpeo time što bi se izvršni dužnik i dalje ponašao protivno svojoj obavezi.

Vreme trajanja jemstva prema okolnostima slučaja određuje sud.

Na osnovu rešenja o polaganju jemstva izvršenje se sprovodi na predlog izvršnog poverioca.

Izvršenje radi uspostavljanja predašnjeg stanja

Član 219

Ako je zbog ponašanja izvršnog dužnika protivno obavezi iz izvršne isprave nastala promena koja nije u skladu sa pravom izvršnog poverioca, sud će izvršnog poverioca, na njegov zahtev, ovlastiti da sam, a po potrebi i uz pomoć sudskog izvršitelja, uspostavi pređašnje stanje na rizik i trošak izvršnog dužnika.

U pogledu polaganja iznosa potrebnog za podmirenje troškova za uspostavljanje pređašnjeg stanja i određivanja konačne visine tih troškova primenjuje se odredba o troškovima za izvršenje radnji koje može, pored izvršnog dužnika, izvršiti i drugo lice.

Ponovno smetanje državine

Član 220

Ako je na osnovu izvršne isprave donesene u postupku po tužbi zbog smetanja državine izvršenje sprovedeno ili je izvršni dužnik dobrovoljno ispunio svoju obavezu, a posle toga ponovo učini smetanje državine koje se u suštini ne razlikuje od ranijeg, sud će, na predlog izvršnog poverioca, na osnovu iste izvršne isprave, doneti rešenje o izvršenju kojim se određuje vraćanje stvari u posed odnosno rešenje o izvršenju kojim se izriču kazne za neizvršenje radnje koju može izvršiti samo izvršni dužnik.

Predlog za izvršenje po stavu 1. ovog člana izvršni poverilac može staviti u roku od 30 dana od dana saznanja za ponovno smetanje državine a najdocnije u roku od jedne godine po ponovljenom smetanju.

Pravo na naknadu štete

Član 221

Odredbama ove glave zakona ne dira se u pravo izvršnog poverioca da u parnici traži naknadu štete koja mu je nanesena time što je izvršni dužnik postupio protivno svojoj obavezi utvrđenoj u izvršnoj ispravi.

Glava četvrta

IZVRŠENJE ODLUKA IZ OBLASTI PORODIČNOG PRAVA - PREDAJA I ODUZIMANJE DETETA

Mesna nadležnost

Član 222

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje odluke suda kojom se naređuje predaja deteta roditelju ili drugom licu, odnosno organizaciji kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitanje, nadležan je sud koji je opšte mesno nadležan za stranku koja zahteva izvršenje, kao i sud na čijem se području dete nalazi.

Za sprovođenje izvršenja mesno je nadležan sud na čijem se području dete nalazi u vreme izvršenja.

Legitimacija za podnošenje predloga

Član 223

Predlog za izvršenje može podneti roditelj ili drugo lice kome je dete povereno na čuvanje i vaspitanje kao i organ starateljstva.

Način sprovođenja izvršenja

Član 224

Prilikom sprovođenja izvršenja sud posebno vodi računa o potrebi da se u najvećoj meri zaštiti interes deteta.

Sud će rešenjem o izvršenju ostaviti izvršnom dužniku rok od tri dana od dana dostavljanja rešenja da preda dete roditelju ili drugom licu, odnosno organizaciji kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitanje, pod pretnjom izricanja novčane kazne.

Novčana kazna se izriče i njeno izvršenje sprovodi prema odredbama ovog zakona o izvršenju radnje koju može izvršiti samo izvršni dužnik.

Ako se izvršenje nije moglo sprovesti izricanjem i izvršenjem odluke o novčanoj kazni, izvršenje će se sprovesti oduzimanjem deteta od lica kod koga se dete nalazi i predajom deteta roditelju odnosno drugom licu ili organizaciji kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitanje.

Oduzimanje i predaju deteta iz stava 4. ovoga člana može obaviti samo sudija u saradnji sa psihologom organa starateljstva, škole, porodičnog savetovališta ili druge specijalizovane ustanove za posredovanje u porodičnim odnosima.

Nastavak izvršenja

Član 225

Sud će na predlog stranke kojoj je dete povereno, nastaviti izvršenje po istom rešenju o izvršenju ako se dete u roku od 60 dana od dana predaje deteta ponovo zatekne kod lica od koga je oduzeto.

Oduzimanje deteta

Član 226

Izuzetno od odredbi iz prethodnog člana, u slučaju kad se utvrdi da je ugrožen život, zdravlje ili psihofizički razvoj deteta, sud će, bez prethodnog ostavljanja roka za predaju izricanjem i izvršenjem novčane kazne sprovesti izvršenje tako što će oduzeti dete i predati ga roditelju ili drugom licu odnosno organizaciji kojoj je dete povereno na čuvanje i vaspitanje.

Izvršenje se sprovodi uz saradnju organa starateljstva, a na način iz člana 224. st. 4. i 5. ovog zakona.

Glava peta **IZVRŠENJE RADI VRAĆANJA ZAPOSLENOG NA RAD**

Mesna nadležnost

Član 227

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje na osnovu izvršne isprave po kojoj je poslodavac dužan da zaposlenog vrati na rad ili da ga rasporedi na odgovarajuće radno mesto, mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sedište poslodavca.

Rok za podnošenje predloga za izvršenje

Član 228

Predlog za izvršenje iz člana 227. ovog zakona može se podneti u roku od 30 dana od dana kada je izvršni poverilac stekao pravo da predlog podnese.

Način sprovođenja izvršenja

Član 229

Izvršenje na osnovu izvršne isprave po kojoj je poslodavac dužan da zaposlenog vrati na rad ili da ga rasporedi na odgovarajuće radno mesto sprovodi se izricanjem novčane kazne poslodavcu i odgovornom licu.

Novčana kazna se izriče prema odredbama člana 45. ovog zakona, koji se postupak ponavlja sve dok dužnik ne izvrši svoju obavezu.

Naknada izgubljene zarade u slučaju vraćanja zaposlenog na rad

Član 230

Izvršni poverilac koji je podneo predlog da bude vraćen na rad, može predložiti da sud donese rešenje kojim će odrediti da mu izvršni dužnik isplati na ime zarade mesečne iznose dospele od pravosnažnosti presude do ponovnog vraćanja na rad i odrediti izvršenje radi naplate utvrđenih iznosa.

Predlog za naknadu može se spojiti sa predlogom za izvršenje ili može biti podnesen naknadno do okončanja izvršnog postupka.

Rešenje kojim se predlog za naknadu usvaja ima dejstvo rešenja o izvršenju.

Izvršni dužnik - poslodavac može predložiti sudu da stavi van snage rešenje iz stava 3. ovog člana ako su se po donošenju rešenja izmenile okolnosti na osnovu kojih je ono doneseno.

Naknada mesečne zarade određuje se u iznosu koji bi zaposleni ostvario da je bio na radu.

Ako je sud delimično usvojio zahtev za isplatu naknade zarade izvršnom poveriocu, on može da ostatak zarade ostvaruje u parničnom postupku.

Glava šesta

IZVRŠENJE ODLUKE O DEOBI STVARI

Mesna nadležnost

Član 231

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje i za sprovođenje rešenja o deobi mesno je nadležan sud na čijem se području nalazi suvlasnička stvar.

Fizička deoba

Član 232

Fizičku deobu suvlasničke stvari sud će odrediti ako je takva deoba predviđena izvršnom ispravom.

Pojedine radnje sprovođenja fizičke deobe preduzima, prema okolnostima slučaja, sudija ili, po njegovom ovlašćenju, sudijski pomoćnik ili sudski izvršilac.

Sud će pozvati učesnike da prisustvuju sprovođenju deobe.

U slučaju potrebe sud će odrediti i veštačenje.

Deoba prodajom

Član 233

Ako na osnovu izvršne isprave suvlasničku stvar treba prodati radi njene deobe, prodaja će se sprovesti na način propisan ovim zakonom za izvršenje na pokretnoj odnosno nepokretnoj stvari, ako se stranke o pojedinim pitanjima drukčije ne sporazumeju.

Troškovi postupka

Član 234

Troškove sprovođenja izvršenja po odredbama ove glave snose svi suvlasnici, srazmerno vrednosti svojih delova u suvlasničkoj stvari.

Suvlasnik koji je prouzrokovao posebne troškove dužan je da ih nadoknadi onim suvlasnicima koji su te troškove imali.

Glava sedma

UPISIVANJE U JAVNE KNJIGE

Mesna nadležnost

Član 235

Za odlučivanje o predlogu za izvršenje radi zasnivanja prava na nepokretnosti upisom u javnu knjigu mesno je nadležan sud koji vodi javnu knjigu u koju treba izvršiti upis, odnosno drugi sud određen republičkim zakonom na čijem se području nalazi sud odnosno drugi organ koji vodi javnu knjigu.

Za sprovođenje izvršenja kojim je utvrđena obaveza upisa u javnu knjigu nadležan je sud, odnosno drugi organ koji vodi javnu knjigu za tu nepokretnost.

Način sprovođenja izvršenja

Član 236

Na osnovu izvršne isprave kojom je utvrđena obaveza upisa u javnu knjigu, sud određuje da se u javnoj knjizi sprovede odgovarajući upis.

Upis određen rešenjem o izvršenju sprovodi se po službenoj dužnosti.

Upis prava svojine kad izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik

Član 237

Kad izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik nepokretnosti, upis prava svojine izvršnog poverioca na toj nepokretnosti može se izvršiti ako izvršni poverilac, uz predlog za izvršenje, podnese dokaz, saglasno propisima o upisu prava na nepokretnosti, da je pravni prethodnik izvršnog dužnika lice koje je upisano kao vlasnik.

Upis drugog prava kad izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik

Član 238

Kad je po izvršnoj ispravi izvršni poverilac ovlašćen da prema izvršnom dužniku traži upis založnog ili nekog drugog prava na nepokretnosti, osim prava svojine, a izvršni dužnik nije upisan kao vlasnik na nepokretnosti, izvršni poverilac može u predlogu za izvršenje zahtevati da se pravo svojine upiše na izvršnog dužnika, a zatim da se izvrši upis prava izvršnog poverioca, ako podnese dokaz, saglasno propisima o upisu prava na nepokretnostima, da je izvršni dužnik stekao pravo svojine na toj nepokretnosti.

Upis prava u druge javne knjige

Član 239

Odredbe ove glave shodno se primenjuju na upis prava u druge javne knjige, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Glava osma IZDEJSTVOVANJE IZJAVE VOLJE

Bezuslovno potraživanje

Član 240

Ako je izvršni dužnik odlukom koja ima svojstvo izvršne isprave obavezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu sadržine kao u izvršnoj ispravi dao momentom pravosnažnosti te odluke.

Ako je izvršni dužnik sudskim ili upravnim poravnanjem obavezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu sadržine kao u poravnanju dao danom kada je njegova obaveza po poravnanju dospela.

Uslovno potraživanje

Član 241

Ako ispunjenje potraživanja na davanje izjave volje zavisi od ispunjenja neke obaveze izvršnog poverioca ili kog drugog uslova, smatra se da je izvršni dužnik dao izjavu volje kad je izvršni poverilac ispunio svoju obavezu ili kad bude ispunjen koji drugi uslov koji se dokazuje javnom ispravom ili po zakonu overenom ispravom.

Deo peti POSEBNA PRAVILA IZVRŠENJA U TRGOVINSKIM I SA TRGOVINSKIM POVEZANIM STVARIMA

Glava prva IZVRŠENJE U TRGOVINSKIM STVARIMA

1. Osnovna pravila

Svojstvo izvršnog dužnika

Član 242

Pravila ove glave zakona primenjuju se u trgovinskim stvarima, kada je izvršni dužnik pravno lice ili preduzetnik ili fizičko lice koje obavlja delatnost radi sticanja dobiti i ima otvoren račun u skladu sa propisima o platnom prometu.

Pravila ove glave zakona primeniće se na izvršenje odluka trgovinskih sudova i kada se ne radi o licima iz prethodnog stava, ako izvršni poverilac predlaže izvršenje na akcijama ili udelima, ili ako se predlaže skraćeni izvršni postupak na osnovu verodostojnih isprava predviđenih u članu 253. ovog zakona.

Sadržina predloga za izvršenje

Član 243

U predlogu za izvršenje, pored obavezne sadržine predviđene članom 49. ovog zakona, moraju biti označeni sledeći podaci:

- 1) matični broj izvršnog dužnika,
- 2) poreski broj izvršnog dužnika,
- 3) imena banaka i brojevi računa izvršnog dužnika kod poslovnih banaka,
- 4) ime banke i broj računa izvršnog poverioca.

Ako na zahtev izvršnog poverioca izvršni dužnik ne dostavi, bez odlaganja, podatke iz stava 1. ovog člana, izvršni poverilac može da preda predlog i bez njih, uz dokaz o traženju podataka, a sud će zatražiti od organizacije za prinudnu naplatu da mu dostavi ove podatke.

Zahtev organizaciji za prinudnu naplatu za dostavljanje podataka može da dostavi i neposredno izvršni poverilac ako priloži dokaz da je pokrenuo postupak prinudnog izvršenja.

Organizacija za prinudnu naplatu je dužna da bez odlaganja dostavi tražene podatke.

Dostavljanje

Član 244

Dostavljanje pravnim licima se vrši na adresu sedišta pravnog lica upisanog u registar pravnih lica. U slučaju da je ovakvo dostavljanje neuspešno, izvršiće se na adresu lica ovlašćenog za zastupanje koja je upisana u registru.

Ako je dostavljanje po odredbi stava 1. ovog člana ostalo neuspešno, dostavljanje pravnom licu se vrši isticanjem na oglasnu tablu suda i smatraće se da je dostava izvršena protekom roka od osam dana od dana isticanja na oglasnu tablu suda.

2. Zajedničke odredbe o izvršenju na akcijama i udelima u društvu sa ograničenom odgovornošću

Mesna nadležnost

Član 245

Za dozvolu izvršenja i sprovođenje izvršenja na akcijama akcionarskog društva i udelima u društvu sa ograničenom odgovornošću, nadležan je trgovinski sud na čijem se području vodi javni registar društava u kome je upisano društvo na čijim se akcijama, odnosno udelima izvršenje predlaže.

Izvršne radnje

Član 246

Izvršenje na akcijama i udelima u društvu sa ograničenom odgovornošću sprovodi se plenidbom, procenom, prodajom i namirenjem izvršnog poverioca.

3. Izvršenje na akcijama

Plenidba

Član 247

Rešenje o izvršenju na akcijama dostavlja se izvršnom poveriocu, izvršnom dužniku i Centralnom registru hartija od vrednosti.

Izvršni dužnik od momenta plenidbe ne može raspolagati zaplenjenom akcijom.

Dostavljanjem rešenja o izvršenju na akcijama Centralnom registru vrši se plenidba akcija koje su predmet izvršenja.

Momentom plenidbe, izvršni poverilac stiče založno pravo na zaplenjenim akcijama.

Centralni registar hartija od vrednosti će po prijemu rešenja o izvršenju, ili na zahtev izvršnog poverioca, bez odlaganja upisati u registar založno pravo na akcijama. Od momenta upisa, treća lica nisu savesna u odnosu na postojanje založnog prava izvršnog poverioca.

Procena i prodaja

Član 248

Vrednost akcije utvrđuje sud.

Ako se akcija kotira na berzi, njena vrednost se utvrđuje kao prosečna cena akcija na berzi u poslednjih 30 dana, na osnovu berzanskog izveštaja. Ako se vrednost ne može utvrditi na ovaj način, na predlog jedne od stranaka sud će odrediti veštačenje.

Ako su akcije predmet berzanske trgovine, unovčiće se na berzi.

Akcije se mogu prodati i na drugi način koji je predviđen zakonom kojim se uređuje promet akcija.

Na procenu i prodaju akcija, kao i namirenje izvršnog poverioca iz dobijene cene, primenjuju se pravila o namirenju prodajom pokretnih stvari.

4. Izvršenje na udelima u društvu sa ograničenom odgovornošću

Plenidba

Član 249

Rešenje o izvršenju na udelu u društvu sa ograničenom odgovornošću dostavlja se izvršnom poveriocu, izvršnom dužniku i sudu, odnosno organizaciji koja vodi javni registar društava sa ograničenom odgovornošću.

Dostavljanjem rešenja o izvršenju na udelu u društvu sa ograničenom odgovornošću sudu odnosno organizaciji iz stava 1. ovog člana, vrši se plenidba udela koji je predmet izvršenja.

Plenidbom izvršni poverilac stiče založno pravo na udelu.

Rešenje o plenidbi dostavlja se društvu sa ograničenom odgovornošću koje je dužno da istoga dana izvrši upis založnog prava u knjigu članova društva.

Rešenje o plenidbi dostavlja se i sudu, odnosno organizaciji koja vodi javni registar društava sa ograničenom odgovornošću, koja će bez odlaganja ubeležiti založno pravo na udelu.

Od konstituisanja založnog prava izvršni dužnik ne može raspolagati udelom.

Procena i prodaja

Član 250

Na procenu i prodaju udela shodno se primenjuju pravila ovog zakona koja važe za procenu i prodaju akcija.

Pravo preče kupovine

Član 251

Prilikom prodaje udela u društvu sa ograničenom odgovornošću, preostali članovi društva imaju pravo preče kupovine.

Pravo preče kupovine preostalih članova društva se ostvaruje po pravilima o ostvarivanju prava preče kupovine kod izvršenja na nepokretnostima.

Glava druga

SKRAĆENI IZVRŠNI POSTUPAK

Svojstvo stranaka

Član 252

Skraćeni izvršni postupak se može sprovesti ako su izvršni poverilac i izvršni dužnik pravna lica, preduzetnici, fizička lica koja obavljaju delatnost radi sticanja dobiti i imaju otvoren račun u skladu sa propisima o platnom prometu, kao i fizička lica u svojstvu dužnika iz ugovora o komercijalnom kreditu.

Verodostojna isprava na osnovu koje se može sprovesti skraćeni izvršni postupak

Član 253

Skraćeni izvršni postupak se može sprovesti na osnovu svake verodostojne isprave kojom se na nesumnjiv način dokazuje postojanje, iznos i dospelost poveriočevog potraživanja, a naročito:

- 1) menica i ček sa protestom i povratnim računom ako je to potrebno za zasnivanje potraživanja;
- 2) obveznice i druge hartije od vrednosti koje imaocu daju pravo na isplatu nominalne vrednosti;
- 3) dospelá bezuslovna bankarska garancija;
- 4) dospeli bezuslovni akreditiv;
- 5) overena izjava izvršnog dužnika kojom ovlašćuje izvršnog poverioca na prenos novčanih sredstava;
- 6) javna isprava koja konstituiše izvršnu novčanu obavezu;
- 7) svaki ugovor u privredi.

Verodostojna isprava iz stava 1. tačka 7) je ugovor sačinjen u pisanoj formi na kome su potpisi ovlašćenih lica overeni od strane nadležnog suda, odnosno drugog organa ovlašćenog zakonom.

Skraćeni izvršni postupak se ne može sprovesti na osnovu strane isprave.

Predlog za sprovođenje skraćenog izvršnog postupka

Član 254

Izvršni poverilac koji želi da se na osnovu verodostojnih isprava iz prethodnog člana sprovede skraćeni postupak izvršenja, dužan je da u predlogu za izvršenje to izričito naznači.

Ako izvršni poverilac ne označi da se radi o izvršenju na sredstvima plaćanja odnosno da se radi o skraćenom postupku izvršenja, izvršenje će se sprovesti po odredbama ovog zakona predviđenim za izvršenje na osnovu verodostojne isprave.

Dozvola izvršenja

Član 255

Kad utvrdi da su ispunjeni uslovi za skraćeni izvršni postupak, sud će doneti rešenje o izvršenju u skladu sa odredbom člana 52. ovog zakona.

Protiv rešenja kojim se odbija ili odbacuje predlog za dozvolu izvršenja po skraćenom postupku dozvoljena je žalba.

Prigovor

Član 256

Protiv rešenja o izvršenju po skraćenom postupku izvršni dužnik ima pravo prigovora.

Prigovor se može izjaviti iz sledećih razloga:

1) da je u ispravu iz člana 253. ovog zakona unet neistinit sadržaj;

- 2) da je isprava potpisana od neovlašćenog lica;
- 3) da je obaveza iz isprave izvršena;
- 4) da obaveza iz isprave nije dospela;
- 5) da istovremeno dospela obaveza poverioca iz isprave nije ispunjena.

Prigovor se može izjaviti u roku od tri dana od prijema rešenja o izvršenju po skraćenom postupku.

Dokazi uz prigovor

Član 257

Izvršni dužnik je obavezan da uz prigovor podnese dokaze, i to:

- 1) pravosnažnu sudsku odluku kojom je utvrđena neistinitost isprave ili izvod iz Centralnog registra hartija od vrednosti, ako tvrdi da je isprava neistinita;
- 2) izvod iz registra o licu ovlašćenom za zastupanje u momentu izdavanja isprave, ako tvrdi da je isprava potpisana od strane neovlašćenog lica;
- 3) nalog za plaćanje u pismenoj ili elektronskoj formi na osnovu koga je izvršen prenos sredstava, ako tvrdi da je obaveza ispunjena.

U slučaju prigovora nedospelosti obaveze iz isprave, nedospelost mora da proizilazi iz same isprave.

U slučaju da izvršni dužnik istakne prigovor neispunjenja istovremeno dospele obaveze poverioca iz same isprave, sud će ostaviti rok od tri dana poveriocu da podnese dokaz o ispunjenju svoje obaveze.

Ako poverilac dokaže ispunjenje istovremeno dospele obaveze, sud će doneti rešenje o izvršenju protiv izvršnog dužnika.

Postupak po prigovoru

Član 258

O prigovoru odlučuje veće sastavljeno od troje sudija suda koji je doneo rešenje o izvršenju po skraćenom izvršnom postupku.

Ako sud nađe da je prigovor osnovan, ukinuće rešenje o izvršenju po skraćenom postupku u delu u kome je određeno izvršenje i predmet dostaviti parničnom sudu na dalji postupak, kao u postupku izvršenja na osnovu verodostojne isprave.

Sud je obavezan da rešenje o prigovoru donese u roku od osam dana od dana prijema prigovora u sudu.

Prigovor odlaže izvršenje rešenja o izvršenju.

Žalba

Član 259

Protiv rešenja kojim se prigovor odbacuje ili odbija izvršni dužnik ima pravo žalbe.

Rok za izjavljivanje žalbe iz stava 1. ovog člana je tri dana.

Žalba ne zadržava izvršenje.

Odluka po žalbi donosi se u roku od osam dana od dana prijema predmeta u drugostepenom sudu.

Drugostepeni sud povodom žalbe može da ukine rešenje veća ili da ga potvrdi.

Ako ukine rešenje kojim je odbačen prigovor predmet se vraća veću prvostepenog suda na ponovno odlučivanje povodom prigovora.

Ako drugostepeni sud ukine rešenje kojim je prigovor odbijen, staviće van snage rešenje o izvršenju doneto u skraćenom postupku u delu kojim je određeno izvršenje, a postupak će se nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga.

Deo šesti OBEZBEĐENJE

Glava prva OSNOVNA PRAVILA

Pokretanje postupka

Član 260

Postupak obezbeđenja pokreće se predlogom stranke, a predlogom drugih lica, odnosno organa samo kad je to zakonom određeno.

U predlogu za obezbeđenje navodi se potraživanje čije se obezbeđenje traži, zakonski razlozi za obezbeđenje, činjenice i dokazi iz kojih sud utvrđuje da je postojanje zakonskih razloga za obezbeđenje verovatno, kao i vrsta sredstva obezbeđenja, pod uslovom da sud usvoji predlog i izrekne obezbeđenje.

Sredstva obezbeđenja

Član 261

Kao sredstva obezbeđenja mogu se odrediti samo založno pravo na nepokretnim i pokretnim stvarima na osnovu sporazuma stranaka, založno pravo na nepokretnosti na osnovu izvršne isprave, prethodne mere i privremene mere.

Nedopustivost obezbeđenja

Član 262

Obezbeđenje nije dopušteno na stvarima i pravima koja po zakonu ne mogu biti predmet izvršenja.

Shodna primena odredaba određenih zakona

Član 263

U postupku raspravljanja i odlučivanja o predlogu za obezbeđenje shodno se primenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, osim kad je ovim zakonom drukčije određeno.

U postupku izvršenja rešenja o obezbeđenju, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju postupak izvršenja, osim kad je odredbama ove glave zakona drugačije određeno.

Nadležnost i sastav suda

Član 264

Ako je postupak obezbeđenja pokrenut pre pokretanja parničnog postupka, odnosno drugog postupka u kome se odlučuje o osnovanosti potraživanja čije se obezbeđenje traži, nadležan je sud koji je nadležan za odlučivanje u prvom stepenu o osnovanosti potraživanja.

U postupku obezbeđenja postupa i odluke donosi sudija pojedinac, nezavisno od toga u kom sastavu treba da odlučuje sud o osnovanosti potraživanja.

Ako je postupak obezbeđenja pokrenut istovremeno ili po pokretanju parničnog, odnosno drugog postupka u kome se odlučuje o osnovanosti potraživanja čije se obezbeđenje traži, u postupku obezbeđenja postupa i odluke donosi sud, odnosno drugi organ koji odlučuje o potraživanju.

Ako je predlog za obezbeđenje podnesen pred sudom pred kojim se vodi postupak po žalbi protiv odluke o glavnoj stvari, odnosno u postupku po vanrednom pravnom leku, taj sud će odlučiti o predloženom sredstvu obezbeđenja i o tome bez odlaganja obavestiti prvostepeni sud.

Ako je predlog za obezbeđenje podnet u toku postupka izvršenja, po njemu postupa i odluke donosi sud pred kojim se vodi izvršni postupak.

Za obezbeđenje na stvarima i pravima o kojima se vode javne knjige ili drugi registri, isključivo je nadležan sud na čijem području se nalazi sedište organa ili organizacije koja vodi tu knjigu odnosno registar.

Posebna pravila postupka obezbeđenja

Član 265

U postupku obezbeđenja, sud može doneti rešenje o obezbeđenju, pre dostavljanja predloga protivnoj stranci i pre nego što je protivnoj stranci omogućio da se o predlogu izjasni:

- 1) ako bi predlagač obezbeđenja, zbog odlaganja, mogao pretrpeti nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu;
- 2) radi otklanjanja neposredne opasnosti protivpravnog oštećenja stvari ili gubitka odnosno teškog ugrožavanja prava;
- 3) radi sprečavanja nasilja.

U postupku obezbeđenja sud će razmotriti samo one činjenice i izvesti samo one dokaze koje stranke predlože, a koje sud smatra bitnim za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje. Dokaz saslušanjem stranaka sud će izvesti isključivo radi utvrđenja postojanja zakonskih razloga za obezbeđenje, koji se u datim okolnostima ne mogu utvrditi drugim dokaznim sredstvima.

Za utvrđivanje postojanja zakonskih razloga za obezbeđenje dovoljna je verovatnoća da činjenice od kojih zavisi ocena tih razloga postoje, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

U postupku obezbeđenja potraživanja iz bračnih i porodičnih odnosa, isključena je javnost.

Dostavljanje pismena u postupku obezbeđenja vrši se shodnom primenom odredaba o dostavljanju u postupku izvršenja.

Rešenje o obezbeđenju

Član 266

Rešenje o obezbeđenju sadrži odluku suda o sredstvu obezbeđenja, kratko obrazloženje zakonskih razloga za usvajanje predloga o obezbeđenju i pouku o tome da li žalba zadržava izvršenje rešenja, u kom roku i kom sudu se žalba može izjaviti.

Pravni lekovi

Član 267

Žalba protiv rešenja o obezbeđenju, kao i žalba protiv rešenja kojim se predlog za obezbeđenje odbacuje ili odbija, podnosi se u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba protiv rešenja o obezbeđenju zadržava izvršenje rešenja samo kad je ovim zakonom određeno.

Žalba iz stava 1. ovog člana, zajedno sa spisima predmeta, dostavlja se bez odlaganja sudu nadležnom za odlučivanje o žalbi, koji o njoj odlučuje u roku od osam dana od dana prijema spisa.

Prekoračenje rokova iz stava 3. ovog člana smatra se odugovlačenjem postupka od strane sudije, u smislu odredaba Zakona o sudijama.

U postupku obezbeđenja nisu dopušteni revizija i predlog za ponavljanje postupka.

Glava druga **ZALOŽNO PRAVO NA NEPOKRETNIM I POKRETNIM** **STVARIMA** **NA OSNOVU SPORAZUMA STRANAKA**

Mesna nadležnost

Član 268

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje novčanog potraživanja zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti na osnovu sporazuma stranaka nadležan je sud koji vodi javnu knjigu u koju

treba izvršiti upis, odnosno sud na čijem je području organ koji vodi javnu knjigu u koju treba izvršiti upis.

Za sprovođenje obezbeđenja nadležan je sud, odnosno organ koji vodi javnu knjigu za tu nepokretnost.

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje novčanog potraživanja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj stvari na osnovu sporazuma stranaka i za sprovođenje obezbeđenja nadležan je sud na čijem se području ta stvar nalazi.

Predlog za obezbeđenje

Član 269

Poverilac i dužnik mogu saglasno tražiti od suda da odredi i sprovede upis založnog prava na nepokretnosti dužnika, odnosno da odredi i sprovede popis pokretnih stvari dužnika radi obezbeđenja novčanog potraživanja poverioca zasnivanjem založnog prava na nepokretnoj ili pokretnoj stvari dužnika.

Ročište za predlog i sporazum stranaka

Član 270

Na predlog stranaka, sud će odrediti ročište na kome će u zapisniku utvrditi sporazum stranaka o postojanju novčanog potraživanja i vremenu njegovog dospeća i njihovu saglasnost da se upisom založnog prava na nepokretnosti izvršnog dužnika, odnosno da se zasnivanjem založnog prava popisom pokretnih stvari dužnika, obezbeđuje novčano potraživanje.

Potpisani zapisnik o sporazumu stranaka iz stava 1. ovog člana ima snagu sudskog poravnjanja.

Određivanje i sprovođenje obezbeđenja

Član 271

Na osnovu sporazuma iz člana 270. ovog zakona sud će rešenjem odrediti upis i preduzeti sve što je potrebno radi sprovođenja upisa založnog prava na nepokretnosti dužnika, odnosno odrediti i sprovesti popis pokretnih stvari dužnika.

Rešenje iz stava 1. ovog člana ima značaj rešenja o obezbeđenju.

Primena drugih odredaba Zakona

Član 272

Na obezbeđenje novčanih potraživanja poverioca zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti dužnika, na osnovu sporazuma stranaka, shodno se primenjuju odredbe člana 263. ovog zakona.

Na obezbeđenje novčanog potraživanja poverioca zasnivanjem založnog prava na pokretnoj stvari dužnika, na osnovu sporazuma stranaka, shodno se primenjuju odredbe čl. 72-78. ovog zakona.

Prodaja nepokretne, odnosno pokretne stvari izvršnog dužnika

Član 273

Na predlog poverioca, sud će rešenjem, kada utvrdi da je sporazum stranaka iz člana 270. ovog zakona postao izvršan, odrediti i sprovesti izvršenje na nepokretnoj, odnosno pokretnoj stvari dužnika, radi namirenja obezbeđenja novčanog potraživanja poverioca prema odredbama o izvršenju na nepokretnosti (čl. 98-151) odnosno odredbama o izvršenju na pokretnim stvarima (čl. 69-97) osim odredbe o izuzimanju od izvršenja iz člana 70. ovog zakona.

Rešenje iz stava 1. ovog člana ima značaj rešenja o izvršenju.

Upis rešenja o izvršenju na nepokretnosti (član 102) ima pravno dejstvo od dana upisa založnog prava na nepokretnostima u postupku obezbeđenja (čl. 271. i 272).

Radnja popisa pokretnih stvari ne ponavlja se, a obavljeni popis stvari ima pravno dejstvo od dana sticanja založnog prava u postupku obezbeđenja (član 271. i član 272. stav 2).

Glava treća

ZALOŽNO PRAVO NA NEPOKRETNOSTI NA OSNOVU IZVRŠNE ISPRAVE

1. Založno pravo na stvarima i pravima o kojima se vode javne knjige

Mesna nadležnost

Član 274

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje novčanog potraživanja zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti i sprovođenju obezbeđenja nadležan je sud na čijem području se nalazi nepokretnost na kojoj treba upisati založno pravo.

Uslovi zasnivanja

Član 275

Na osnovu izvršne isprave koja glasi na novčano potraživanje, izvršni poverilac ima pravo da zahteva obezbeđenje tog potraživanja zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti izvršnog dužnika.

Način zasnivanja

Član 276

Založno pravo na nepokretnosti zasniva se upisom u javnu knjigu.

Prilikom upisa založnog prava, u javnu knjigu će se upisati izvršnost potraživanja za koje je dozvoljeno založno pravo.

Ako je izvršni poverilac, pre nego što je potraživanje postalo izvršno, već stekao na osnovu ugovora založno pravo za to potraživanje na istoj nepokretnosti ili je založno pravo predbeleženo, sud će, na predlog izvršnog poverioca, odrediti da se u javnoj knjizi upiše izvršnost potraživanja.

Dejstvo upisa

Član 277

Upis založnog prava i upis izvršnosti potraživanja imaju dejstvo da se izvršenje na toj nepokretnosti može sprovesti i prema trećem licu koje je tu nepokretnost docnije steklo.

2. Sticanje založnog prava na stvarima i pravima o kojima se ne vode javne knjige

Potraživanja koja se mogu obezbediti

Član 278

Radi obezbeđenja novčanog potraživanja koje se ne može obezbediti predbeležbom u javnu knjigu ili u drugi javni registar, može se odrediti obezbeđenje ustanovljavanjem privremenog založnog prava, pod uslovom da predlagač učini verovatnim da postoji opasnost da bi se bez ovog obezbeđenja docnije izvršenje moglo osujetiti ili znatno otežati.

Način sticanja založnog prava

Član 279

Založno pravo stiče se popisom, pod uslovima određenim ovim zakonom.

Shodna primena

Član 280

Na prestanak založnog prava, kao i na prodaju ili unovčenje stvari i prava o kojima se ne vode javne knjige shodno će se primenjivati pravila o založnom pravu na pokretnim stvarima.

Glava četvrta PRETHODNE MERE

Mesna nadležnost

Član 281

Za odlučivanje o predlogu za obezbeđenje prethodnom merom i za sprovođenje takve mere, mesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za izvršenje na predmetu na kome je obezbeđenje predloženo.

Uslovi za određivanje prethodne mere

Član 282

Prethodna mera određuje se na osnovu domaće odluke koja glasi na novčano potraživanje, a nije postala pravnosnažna ili nije postala izvršna, ako izvršni poverilac učini verovatnim opasnost da bi se bez tog obezbeđenja osujetilo ili znatno otežalo ostvarenje potraživanja.

Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i u pogledu poravnania zaključenog pred sudom ili organom koji odlučuje u upravnom postupku, po kome potraživanje nije dospelo.

Prethodna mera može se odrediti na osnovu platnog naloga koji je izdat na osnovu menice ili čeka.

Pretpostavljena opasnost

Član 283

Smatra se da opasnost, u smislu člana 282. ovog zakona, postoji ako je predlog za obezbeđenje zasnovan na jednoj od sledećih odluka:

- 1) na platnom nalogu izdatom na osnovu menice ili čeka protiv kog je blagovremeno podnesen prigovor;
- 2) na presudi donesenoj u krivičnoj stvari, kojom je usvojen imovinskopravni zahtev, a protiv koje je dozvoljeno ponavljanje krivičnog postupka;
- 3) na odluci po kojoj bi se izvršenje trebalo sprovesti u inostranstvu;
- 4) na presudi na osnovu priznanja, protiv koje je izjavljena žalba;

5) na poravnanju zaključenom pred sudom ili organom koji odlučuje u upravnom postupku, koje se pobija na način predviđen zakonom.

U slučajevima iz stava 1. tač. 4) i 5) ovog člana sud može, na predlog izvršnog dužnika, obezbeđenje primenom prethodne mere usloviti polaganjem jemstva od strane izvršnog poverioca, za štetu koju bi izvršni dužnik mogao pretrpeti određivanjem prethodne mere.

Obezbeđenje potraživanja čiji obroci nisu dospeli

Član 284

Obezbeđenje prethodnom merom za nedospele obroke potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, potraživanje po osnovu naknade štete za izgubljeno izdržavanje usled smrti davaoca izdržavanja i zbog oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, određuje se samo za obroke koji će dospeti u jednoj godini.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana pretpostavlja se da opasnost postoji ako se protiv izvršnog dužnika već moralo voditi izvršenje radi naplate dospelog obroka ili je takvo izvršenje predloženo.

Vrste prethodnih mera

Član 285

Kao prethodne mere sud određuje:

- 1) popis pokretnih stvari;
- 2) zabranu dužniku izvršnog dužnika da isplati izvršnom dužniku potraživanje ili da mu preda stvari, kao i zabranu izvršnom dužniku da naplati potraživanja, da primi stvari i da njima raspolaže;
- 3) zabranu banci da izvršnom dužniku ili trećem licu, po nalogu izvršnog dužnika, isplati sa njegovog računa novčani iznos za koji je određena prethodna mera;

4) predbeležbu založnog prava na nepokretnosti izvršnog dužnika ili na pravu upisanom na nepokretnosti.

Sud može, na predlog izvršnog poverioca, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti dve ili više prethodnih mera, ako je to potrebno.

Zabrana isplate novčanih sredstava izvršnog dužnika

Član 286

Iznos novčanih sredstava izvršnog dužnika na računu kod banke, za koji je određena zabrana isplate, ne može se, dok zabrana traje, preneti sa tog računa, osim radi namirenja obezbeđenog potraživanja.

Prodaja popisanih stvari i prenos potraživanja izvršnog dužnika

Član 287

Sud će odrediti prodaju popisanih pokretnih stvari koje su podložne brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnog pada cene tih stvari.

Prodaja popisanih stvari izvršiće se po odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

Ako je prethodna mera određena zabranom isplate potraživanja, sud može, na predlog izvršnog poverioca ili izvršnog dužnika, odrediti da se na izvršnog poverioca prenese to potraživanje, radi naplate, u slučaju da postoji opasnost da se potraživanje, zbog zadocnjenja u njegovom ostvarenju, neće moći naplatiti ili će se izgubiti pravo na regres prema trećem licu.

Iznos koji se dobije prodajom stvari ili naplatom potraživanja čuva se kod suda dok se ne obustavi prethodna mera ili dok izvršni poverilac ne predloži izvršenje, a najduže u roku od 30 dana od dana izvršnosti potraživanja.

Rešenje o određivanju prethodne mere

Član 288

U rešenju kojim se određuje prethodna mera moraju, pored ostalog, biti naznačeni iznos potraživanja koje se obezbeđuje, sa kamatom i troškovima, mera obezbeđenja i vreme za koje se ona određuje.

Vreme iz stava 1. ovoga člana može trajati najduže do isteka roka od osam dana po nastupanju uslova za prinudno izvršenje.

Ako vreme iz stava 1. ovog člana istekne pre nego što odluka na osnovu koje je određena prethodna mera postane pravnosnažna, sud će, na predlog izvršnog poverioca, produžiti to vreme, pod uslovom da se nisu promenile okolnosti pod kojima je mera određena.

Ukidanje prethodne mere

Član 289

Sud će, na predlog izvršnog dužnika, obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje:

- 1) ako izvršni dužnik položi sudu iznos potraživanja koje se obezbeđuje, sa kamatom i troškovima;
- 2) ako izvršni dužnik učini verovatnim da je potraživanje u vreme donošenja rešenja o određivanju prethodne mere već bilo naplaćeno ili dovoljno obezbeđeno;
- 3) ako je pravosnažno utvrđeno da potraživanje nije nastalo ili da je prestalo.

Sud će obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje ako u roku od 15 dana od dana isteka vremena za koje je prethodna mera određena ne budu ispunjeni uslovi za prinudno izvršenje.

U slučajevima iz stava 1. tač. 2) i 3) i stava 2. ovog člana troškove prouzrokovane određivanjem i sprovođenjem prethodne mere, izvršni poverilac je dužan da naknadi izvršnom dužniku.

U tim slučajevima izvršni dužnik ima prema izvršnom poveriocu i pravo na naknadu pričinjene štete.

Obustava u slučaju da izvršni poverilac ne traži izvršenje

Član 290

U slučaju da uslovi za prinudno izvršenje budu ispunjeni pre isteka vremena za koje je određena prethodna mera, sud će, na predlog izvršnog dužnika, obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje, ako izvršni poverilac ne podnese predlog za izvršenje u roku od 15 dana od dana nastupanja tih uslova.

Glava peta PRIVREMENE MERE

1. Osnovna pravila

Kad se može odrediti privremena mera

Član 291

Privremena mera može se odrediti pre pokretanja i u toku sudskog ili upravnog postupka, kao i po okončanju tih postupaka, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno.

Nedopustivost privremene mere

Član 292

Privremena mera nije dopuštena ako se obezbeđenje može ostvariti drugim sredstvom obezbeđenja kojim se može postići ista svrha.

Jemstvo umesto privremene mere

Član 293

Izvršni poverilac može, u predlogu za određivanje privremene mere ili naknadno, izjaviti da se, umesto privremene mere, zadovoljava polaganjem od strane izvršnog dužnika, određenog iznosa na ime jemstva.

Polaganje jemstva, umesto privremene mere može se odrediti i na predlog izvršnog dužnika.

Ako izvršni dužnik položi jemstvo, sud će obustaviti postupak i ukinuti već sprovedene radnje.

Jemstvo kao uslov za određivanje privremene mere

Član 294

Sud može, na predlog izvršnog poverioca, odrediti privremenu meru i kad nije učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost, ako prethodno položi, u ostavljenom mu roku, iznos koji sud odredi kao jemstvo za štetu, koja bi izvršnom dužniku mogla biti nanescena određivanjem i sprovođenjem privremene mere.

Sud može, na predlog izvršnog dužnika, prema okolnostima slučaja, postupiti po odredbi stava 1. ovog člana i kad je izvršni poverilac učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnosti.

Određivanje više privremenih mera

Član 295

Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, na predlog izvršnog poverioca, odrediti i više privremenih mera, ako je to potrebno.

Vreme za koje se određuje privremena mera

Član 296

U rešenju kojim se određuje privremena mera odrediće se vreme trajanja te privremene mere. Ako je privremena mera određena pre podnošenja tužbe ili pre pokretanja drugog postupka odrediće se rok u kome poverilac mora podneti tužbu, odnosno predlog za pokretanje drugog postupka radi opravdanja mere.

Sud će, na predlog izvršnog poverioca, produžiti vreme trajanja privremene mere, pod uslovom da se nisu promenile okolnosti pod kojima je ta mera određena.

Predlog iz stava 2. ovog člana može se podneti samo pre nego što istekne vreme za koje je privremena mera određena.

Ukidanje privremene mere

Član 297

Ako izvršni poverilac u određenom roku nije podneo tužbu, odnosno nije pokrenuo drugi postupak radi opravdanja privremene mere, ili je vreme za koje je određena privremena mera isteklo, sud će, na predlog izvršnog dužnika, obustaviti postupak i ukinuti sprovedene radnje.

Na predlog izvršnog dužnika, postupak će se obustaviti i ukinuti sprovedene radnje, ako su se okolnosti zbog kojih je privremena mera određena docnije promenile, tako da ona više nije potrebna.

Naknada štete izvršnom dužniku

Član 298

Izvršni dužnik ima prema izvršnom poveriocu pravo na naknadu štete koja mu je nanesena privremenom merom za koju je utvrđeno da je bila neosnovana ili koju izvršni poverilac nije opravdao.

2. Privremene mere za obezbeđenje novčanog potraživanja

Uslovi za određivanje privremene mere

Član 299

Privremena mera za obezbeđenje novčanog potraživanja može se odrediti ako je izvršni poverilac učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će bez takve mere izvršni dužnik osujetiti ili znatno otežati naplatu potraživanja, time što će svoju imovinu, odnosno svoja sredstva otuđiti, prikriti ili na drugi način njima raspolagati.

Izvršni poverilac ne mora dokazivati opasnost ako učini verovatnim da bi predloženom merom izvršni dužnik mogao pretrpeti samo neznatnu štetu.

Smatra se da opasnost postoji naročito:

- 1) ako bi se potraživanje trebalo ostvariti u inostranstvu;
- 2) ako se zbog neispunjenja dospelih obroka izdržavanja protiv izvršnog dužnika već vodio izvršni postupak;
- 3) ako su zakonske obaveze izvršnog dužnika, kao i njegove obaveze utvrđene pravosnažnom odlukom suda i drugog organa veće od njegovih redovnih prihoda;
- 4) ako je protiv izvršnog dužnika bezuspešno pokušavano izvršenje koje nije uspeło zato što je on odbio da pruži podatke o tome gde mu se nalazi imovina, kao i da je u toku ranije vođenih izvršnih postupaka davao netačne podatke o svojoj imovini.

Vrste privremenih mera

Član 300

Radi obezbeđenja novčanog potraživanja, može se odrediti svaka mera kojom se postiže svrha takvog obezbeđenja, a naročito:

- 1) zabrana izvršnom dužniku da raspolaže pokretnim stvarima, kao i oduzimanje tih stvari od izvršnog dužnika i poveravanje na čuvanje izvršnom poveriocu ili trećem licu, odnosno čuvanje u sudskom depozitu;
- 2) zabrana izvršnom dužniku da otuđi ili optereti svoje nepokretnosti ili stvarna prava na nepokretnosti upisana u javnu knjigu u njegovu korist, uz upis te zabrane u javnu knjigu;
- 3) zabrana dužniku izvršnog dužnika da mu isplati potraživanje ili preda stvari, kao i zabrana izvršnom dužniku da primi stvari, da naplati potraživanje i da primljenim stvarima odnosno naplaćenim iznosom raspolaže;

4) nalog banci ili drugoj finansijskoj organizaciji, kod koje izvršni dužnik ima račun, da izvršnom dužniku ili trećem licu, po nalogu izvršnog dužnika uskrati sa računa izvršnog dužnika isplatu novčanog iznosa za koji je određena privremena mera;

5) oduzimanje od izvršnog dužnika i polaganje u depozit gotovog novca ili hartija od vrednosti.

Zabrane i nalozi iz stava 1. ovog člana smatraju se izvršnim kada rešenje bude dostavljeno licu na koje se odnosi.

Nalog banci ili drugoj finansijskoj organizaciji, iz stava 1. tačke 4. ovog člana dostavlja se organizaciji za prinudnu naplatu, koja ga bez odlaganja dostavlja svim bankama i finansijskim organizacijama kod kojih izvršni dužnik ima račun i istovremeno zabranjuje drugim bankama i finansijskim organizacijama da otvore račun izvršnom dužniku.

Izvršni poverilac u čiju je korist privremena mera izrečena ima pravo da od lica koje je bilo dužno da poštuje zabranu ili nalog zahteva naknadu štete koju je pretrpeo zbog njihovog nepoštovanja.

Izvršni dužnik, odnosno treće lice kome je izdata zabrana ili nalog iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana, koji ne postupe po zabrani odnosno nalogu, kazniće se po odredbama člana 45. ovog zakona.

Dejstva privremenih mera

Član 301

Privremenom merom ne stiče se založno pravo, ali sud može odrediti, naročito ako postoji opasnost određena u članu 299. stav 3. ovog zakona, da se privremenom merom stiče privremeno založno pravo.

3. Privremene mere za obezbeđenje nenovčanog potraživanja

Uslovi za određivanje privremene mere

Član 302

Radi obezbeđenja nenovčanog potraživanja može se odrediti privremena mera, ako je izvršni poverilac učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će se ostvarenje potraživanja osujetiti ili znatno otežati.

Privremena mera može se odrediti i kad izvršni poverilac učini verovatnim da je mera potrebna da bi se sprečila upotreba sile ili nastanak nenadoknadive štete.

Odredbe člana 299. stav 2. i stav 3. tačka 1) ovog zakona primenjuju se i u pogledu privremene mere za obezbeđenje nenovčanog potraživanja.

Vrste privremenih mera

Član 303

Radi obezbeđenja nenovčanog potraživanja može se odrediti svaka mera kojom se postiže svrha takvog obezbeđenja, a naročito:

- 1) zabrana otuđenja i opterećenja pokretnih stvari na koje je upravljeno potraživanje, oduzimanje tih stvari i poveravanje na čuvanje izvršnom poveriocu ili trećem licu, odnosno čuvanje u sudskom depozitu;
- 2) zabrana otuđenja i opterećenja nepokretnosti na koju je upravljeno potraživanje, uz upis zabrane u javnu knjigu;
- 3) zabrana izvršnom dužniku da preduzima radnje koje mogu naneti štetu izvršnom poveriocu, kao i zabrana da se izvrše promene na stvarima na koje je upravljeno potraživanje;
- 4) zabrana dužniku izvršnog dužnika da izvršnom dužniku preda stvari na koje je upravljeno potraživanje;
- 5) zabrana otuđenja i opterećenja akcija ili udela u društvu na koje upravljeno potraživanje i zabeležba ove zabrane u Centralnom registru hartija od vrednosti, odnosno knjizi udelničara i javnom registru društava sa ograničenom odgovornošću, zabrana korišćenja i raspolaganja pravima iz akcija i udela i poveravanje akcija ili udela na upravljanje trećem licu, uključujući postavljanje privremene uprave društvom;

6) nalog izvršnom dužniku da obavi određene radnje potrebne da bi se sačuvala pokretna ili nepokretna stvar, sprečila njena fizička promena, oštećenje ili uništenje;

7) ovlašćenje izvršnom poveriocu da sam ili preko trećeg lica učini neku radnju ili pribavi određenu stvar o trošku izvršnog dužnika, naročito ako je to neophodno da bi se uspostavilo pređašnje stanje;

8) plaćanje naknade zarade zaposlenom u toku spora o nezakonnosti odluke o prestanku radnog odnosa, ako je to neophodno za njegovo izdržavanje i izdržavanje lica koja je po zakonu dužan da izdržava, uz istovremeno određivanje sredstava izvršenja za prinudnu naplatu naknade zarade ili privremeno vraćanje zaposlenog na rad;

9) privremeno uređenje spornog odnosa, da bi se otklonila opasnost od nasilja ili veće nenadoknadive štete.

Izvršni poverilac u čiju je korist privremena mera izrečena ima pravo da, od lica koje je bilo dužno da poštuje zabranu ili nalog, zahteva naknadu štete koju je pretrpeo zbog njihovog nepoštovanja.

Zabrane i nalozi iz stava 1. ovog člana smatraju se izvršnim kada rešenje bude dostavljeno licu na koje se odnosi.

Izvršni dužnik, odnosno treće lice kome je izdata zabrana ili nalog iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana, koji ne postupe po zabrani, odnosno nalogu, kazniće se po odredbama člana 45. ovog zakona.

Deo sedmi

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 304

Postupci izvršenja i obezbeđenja započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se po odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/2000, 73/2000 i 71/2001).

Član 305

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/2000, 73/2000 i 71/2001).

Član 306

Ovaj zakon stupa na snagu po proteku tri meseca od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".